Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 88 (8328). | 5 май, 1984 йил ● | ШАНБА | ● Баҳоси 3 тийин.

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

4 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко билан ПБИП Марказий Комитети Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокараларда:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети секретари Н. И. Рижков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси Н. К. Байбаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ПХРдаги элчиси А. М. Аксенов;

Польша томонидан — ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Ю. Чирек, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Совети раисининг ўринбосари З. Месснер, ПХРнинг СССРдаги элчиси С. Кочолек иштирок этдилар.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1984 йил 4 майда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XV пленуми бўлди.

«КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг якунлари ҳамда республика партия ташкилотларининг Пленум қарорларидан ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқидан келиб чиқадиган вазифалари» тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. УСМОНХЎЖАЕВ доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. К. ҚАМОЛОВ, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. УМАРОВ, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг ректори С. Х. СИРОЖИДДИНОВ, СССР 50 йиллиги номидаги Қарши тикувчилик фабрикасининг тикувчи-мотористи Р. Н. ИВАНУШКИНА, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. АШУРАЛИЕВ, Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат Комитетининг раиси П. Қ. ҚАЮМОВ, Навоий область партия комитетининг биринчи секретари В. П. ЕСИН, Вобкент районидаги Ушинский номли ўрта мактаб ўқитувчиси Ш. ГАДОЕВА, Хоразм область ижроия комитетининг раиси К. С. САПОЕВ, Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари Л. Ш. АЛИҚУЛОВА, Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. ХАЙДУРОВ, Қўқон шаҳридаги 29-ўрта мактаб директори Э. ЭРГАШЕВ, Андижон область ижроия комитетининг раиси Д. Ҳ. ҲАСАНОВ, Ўзбекистон ССР енгил саноат министри М. Х. ҚУРБОНОВ, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. А. АЛЛАМУРОДОВ ўртоқлар иштирок этдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. УСМОНХЎЖАЕВ якунловчи нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масала юзасидан пленум тегишли қарорлар қабул қилди.

Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

Пленум ўртоқ В. А. Головинни Марказий Комитет составига киритди ва уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат этиб сайлади.

Ўртоқ Л. Н. Мелкумов республикадан жўнаб кетганлиги муносабати билан пленум уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат вазифасидан озод қилди.

Пленум Марказий Комитет аъзоси В. Муродхўжаев билан Марказий Комитет аъзолигига кандидат Г. З. Анпилоговни ўз обрўсини тўкканлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети составидан чиқарди.

Шу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тугатди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1984 ЙИЛ АПРЕЛЬ ПЛЕНУМИНИНГ «ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИ ИШИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ РАИСИ ЎРТОҚ К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ ПЛЕНУМДАГИ ВА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚЛАРИ АСОСИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ИШИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ҲАҚИДА

КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги ҳамда СССР Олий Совети Президиуми мажлисидаги нутқларида баён этилган қоида ва хулосалар СССРнинг сиёсий негизи бўлмиш Советларнинг ишини янада такомиллаштириш учун жуда муҳим аҳамиятга эгадир.

Республика партия, совет ва хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективлари омманинг ташаббускорлиги ва ижодкорлигини кенг кўламда ривожлантириш, меҳнаткашларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий турмуш барча масалаларини ҳал этишдаги активлигини ошириш асосида социалистик демократияни, ривожланган социализм жамиятининг сиёсий системасини кучайтиришга қаратилган шу муҳим сиёсий ҳужжатларни зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Партия қабул қилган қарорлар СССР Конституциясига мувофиқ Советларнинг ваколатларини кенгайтиришга, уларнинг фаолиятида қонун чиқарувчилик, бошқарувчилик ва контрол қилувчиликнинг бирлигидан иборат ленинча принципни қарор топтиришга кўмаклашади.

Республика халқ депутатлари Советлари КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми ва СССР Олий Совети сессиясининг ҳужжатларига амал қилиб Ўзбекистоннинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш, меҳнат коллективларининг иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириш, ғоявий-сиёсий, меҳнат тарбияси ва ахлоқий тарбияни такомиллаштириш, министрликлар ва идоралар, корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар раҳбарларининг 1984 йилги халқ хўжалик планларини ва умуман беш йиллик планни, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадидаги социалистик мажбуриятларни бажариш учун бўлган масъулиятини ошириш соҳасидаги ўз фаолиятларини кучайтирмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV Пленуми Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаевнинг «КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг якунлари ҳамда республика партия ташкилотининг Пленум қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқидан келиб чиқадиган вазифалари» тўғрисидаги докладини тинглаб ва муҳокама этиб, қарор қилади:

1. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг «Халқ депутатлари Советларининг ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори муттасил ижро этиладиган дастуруламал деб қабул қилинсин. Пленум қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида баён этилган кўрсатма ва хулосалар партия, совет, хўжалик органларининг, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг фаолиятига асос қилиб олинсин. Партиянинг кўрсатмалари асосида Советларнинг ишини яхшилаш масалалари область, шаҳар, район партия комитетларининг пленумларида, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советларининг, Халқ депутатлари область, шаҳар, район Советларининг сессияларида кўриб чиқилсин, зарур тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилсин.

2. Область, шаҳар, район партия комитетлари областлар, шаҳарлар ва районларни социал ҳамда иқтисодий ривожлантириш комплекс планлари ва программаларини ишлаб чиқишда ҳамда бажаришда, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма масалаларини ҳал этишда Советларнинг ролини сабот билан оширсинлар. Советларнинг саноатда, қишлоқ хўжалигида, маиший хизмат, медицина, савдо ва бошқа турдаги хизмат соҳасида белгиланган халқ хўжалик планлари ва олинган социалистик мажбуриятларни амалга оширишга лозим даражада таъсир ўтказишларига изчиллик билан ҳаракат қилинсин. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини муттасил ўстириш, маҳсулот таннархини камайтириш, фан-техника, ишлаб чиқариш потенциалидан ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, асбоб-ускуналарнинг смена коэффициентини ошириш ҳақида Советлар доимо ғамхўрлик қилсинлар. Капитал қурилишни, аввало уй-жой ва социал, маданий, маиший объектлар қурилишини ривожлантиришга, уй-жой фонди тўғри тақсимланишига ва эҳтиёт қилиб сақланишига Советлар алоҳида эътибор беришлари керак.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва сифатини яхшилашда, аҳолининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондиришда Советларнинг ролини кучайтириш тадбирлари кўрилсин.

Маҳсулот етказиб беришга доир шартномавий мажбуриятларга сўзсиз риоя этилиши устидан контроллик кучайтирилсин, бу иш ягона халқ хўжалик комплекси муваффақиятли фаолиятининг муҳим омили деб, ҳар бир меҳнат коллективининг интернационал бурчи деб ҳисоблансин.

Халқ сайлаб қўйган кишилар Озиқ-овқат программасини аниқ мақсад йўлида амалга ошириш, қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш, ердан ва барча табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, агросаноат комплексини ривожлантиришга ажратилган маблағни тўла-тўкис ўзлаштириш масалаларига кун сайин эътибор билан қарашлари керак.

3. Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари Советларнинг сиёсий-тарбиявий ва маданий-оммавий ишини активлаштирсинлар, бу ишни омманинг меҳнат ғайрати ва ижтимоий активлигини оширишга, уни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашга қаратсинлар. Совет органларининг иш услуби ва методларини янада такомиллаштиришга, расмиятчилик ва бюрократизмнинг ҳар қандай кўринишларини қатъият билан тугатишга эришилсин.

Халқ депутатлари Советларининг контроллик функциялари таъсирчанлиги оширилсин, барча поғоналардаги мансабдор шахслар ва хўжалик раҳбарларининг фаолиятига талабчанлик билан холисона баҳо берилсин, сайловчиларнинг наказларини амалга оширишга кўпроқ эътибор қаратилсин. Ўғирлик, қўшиб ёзиш ва кўзбўямачилик қилиш, хизмат мавқеини суиистеъмол этиш, хўжалик фаолиятининг натижаларига танқидий ёндашмаслик фактларига қарши кескин ва муросасиз курашилсин. Мавжуд резервларни аниқлаш, уларни ҳаракатга келтириш учун Советларнинг сессияларидан, уларнинг ижроия комитетлари ва доимий комиссиялари мажлисларидан тўлиқроқ фойдаланилсин. Уларнинг иш услуби ва методлари сабот билан такомиллаштирилсин, танқид ва ўз-ўзини танқид, депутатлар ва активларнинг ташаббуси ҳар томонлама ривожлантирилсин, барча мансабдор шахсларга нисбатан талабчанлик оширилсин. Энг зарур масалаларни ҳал этиш, белгиланган тадбирларнинг ижросини контрол қилиш учун депутатлар сўровлари янада кенг қўлланилсин. Социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботга жуда қаттиқ риоя этилиши таъминлансин.

4. Область, шаҳар, район партия комитетлари Советларнинг ходимларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшиласинлар, партия, совет ва хўжалик органларининг вазифалари аниқ-равшан белгилаб қўйилишини таъминласинлар.

Депутат қилиб сайланган коммунистларга нисбатан талабчанлик оширилсин. Улар депутатлик вазифаларини бажаришда намуна кўрсатишлари, халқ сайлаб қўйган барча кишиларнинг ташаббусини ривожлантиришлари керак. Советлардаги ва уларнинг ижроия органларидаги партия группалари ҳамда партия ташкилотларининг иши сабот билан такомиллаштирилсин.

Советлар ижроия органларининг коммунист раҳбарлари ва коммунист депутатларнинг ўз депутатлик вазифаларини қандай бажараётганликлари тўғрисидаги ҳисоботлари мунтазам равишда тинглаб борилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми республика партия ташкилотлари халқ депутатлари Советларининг фаолиятини янада ривожлантиришни, меҳнаткашлар халқ хўжалиги ва социал вазифаларини ҳал этишга янада кенг жалб этилишини таъминлайдилар, ўн биринчи беш йиллик вазифаларини бажариш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун курашда омманинг активлигини оширадилар, деб ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1984 ЙИЛ АПРЕЛЬ ПЛЕНУМИНИНГ «УМУМИЙ ТАЪЛИМ ВА ҲУНАР МАКТАБИНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ К. У. ЧЕРНЕНКО НУТҚИДА БАЁН ЭТИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ БАЖАРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми қабул этган «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари тўғрисида»ги қарори, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг шу масала юзасидан сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосалар катта сиёсий, социал-иқтисодий ва идеологик аҳамиятга эгадир. Бу ҳужжатларда Лениннинг ягона меҳнат, политехника мактаби тўғрисидаги ғоялари янада ривожлантирилди, партиянинг халқ маорифи соҳасидаги стратегик йўли белгиланди, ёш авлоднинг меҳнат тарбиясини ва унга касб танлашни ўргатишни тубдан яхшилашнинг илмий асосланган йўллари аниқлаб берилди.

Ислоҳотнинг амалга оширилиши мамлакат ва республиканинг халқ маорифи соҳасидаги буюк ютуқларини мужассамлаштиради, социалистик жамиятни планли равишда, ҳар томонлама ривожлантиришнинг таркибий қисми бўлади, ёшларга таълим ва тарбия беришни сифат жиҳатидан янги поғонага кўтариш имконини беради. Мактабнинг қайта қурилиши ўқувчиларнинг фан асосларини чуқур эгаллашини, уларда мустаҳкам коммунистик эътиқод, меҳнатсеварлик, ахлоқий поклик хислатларини шакллантириш, уларни ватанпарварлик ва интернационализм, социалистик Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлик руҳида тарбиялаш имконини беради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаевнинг «КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг якунлари ҳамда республика партия ташкилотининг пленум қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқидан келиб чиқадиган вазифалари» тўғрисидаги докладини тинглаб ва муҳокама этиб қарор қилади:

1. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари тўғрисида»ги қарори, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг нутқида баён этилган қоида ва хулосалар муттасил ижро этиладиган дастуруламал деб қабул қилинсин.

2. Область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, республика министрликлари ва идоралари, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органлари «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари»ни амалга ошириш соҳасидаги ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишни кенг қулоч ёздирсинлар.

Партия комитетлари ислоҳот талабларини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган жами ишлар мувофиқлаштирилишини таъминлашлари, ёшларнинг коммунистик онгини шакллантириш вазифаларини ҳал этишда мактаб, оила ва жамоатчиликнинг яқиндан баҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилишига эришсинлар. Ўқув юртларидаги партия ташкилотларига раҳбарлик даражаси, коммунистларнинг педагогика коллективлари турмушидаги авангардлик роли оширилсин.

3. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, Халқ депутатлари область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетлари ўқув юртлари, корхона ва хўжаликларнинг тайёрлик даражасига қараб, ислоҳотни ўн биринчи—ўн иккинчи беш йилликлар мобайнида босқичма-босқич амалга оширишнинг конкрет планларини ишлаб чиқсинлар. Бунда шу йилнинг ўзидаёқ мактаб ўқувчиларига таълим-тарбия бериш ишини, меҳнат таълимини ва касб танлашга ўргатишни такомиллаштириш, 1986 йилдан бошлаб болаларни 6 ёшидан ўқитишга ўтишга тайёргарлик кўриш юзасидан реал тадбирлар амалга оширилсин. Бу тадбирлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюросида, область, шаҳар, район партия комитетларининг пленумларида, Ўзбекистон ССР, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети сессияларида, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг сессияларида тасдиқлансин.

4. Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ҳунар-техника таълими Давлат Комитети, олий ва ўрта махсус таълим министрлиги «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари»ни амалга оширишнинг комплекс тадбирларини ишлаб чиқиб, рўёбга чиқарсинлар. Ишга тор маҳкамачилик билан ёндошувга, халқ маорифига раҳбарликда расмиятчилик ва бюрократизм кўринишларига қатъиян барҳам берилсин, иш услуби такомиллаштирилсин. Мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг директорлари билан ишлашга алоҳида эътибор берилсин, мактаблар ҳамда ҳунар-техника билим юртлари фаолиятига доир барча ҳаётий масалалар сабот-матонат, ишчанлик ва ташаббускорлик билан ҳал этилсин.

Таълим-тарбия жараёни доимо такомиллаштирилсин, бу жараён меҳнат таълими ва касб танлашга ўргатиш билан қўшиб олиб борилсин. Ўқувчиларнинг билимига ва ўқитувчиларнинг меҳнатига баҳо беришдаги расмиятчиликка қарши кураш кучайтирилсин. Педагогика коллективларига зарур ташкилий-методик ёрдам берилсин, ўқишнинг натижалари учун ота-оналар ва ўқувчиларнинг масъулияти оширилсин.

Ижтимоий-гуманитар туркум фанларини ўқитиш савиясини ва аниқ мақсадни кўзлашини ошириш йўли билан ўқувчиларни ғоявий-сиёсий, ахлоқий жиҳатдан, интернационализм ва атеизм руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берилсин. Рус тилини ўргатиш ва ўқитишни яхшилашга изчиллик билан ҳаракат қилинсин. Ўқувчиларни эстетик тарбиялашни янада такомиллаштириш, физкультура ва спортнинг оммавийлигини ошириш тадбирлари кўрилсин. Оталиққа олган корхоналар коллективлари ва жамоат ташкилотлари ўқувчиларни тарбиялаш ишларига кенг жалб этилсин.

Табиий-математика фанлари ва махсус фанларни ўқитишнинг амалий йўналиши кучайтирилсин, ўқувчиларни замонавий ишлаб чиқариш техникаси ва технологияси билан кенг таништириш ташкил этилсин.

Олий ва ўрта педагогика ҳамда бошқа ўқув юртларида мактабларнинг бўлажак ўқитувчиларини ва ҳунар-техника билим юртларининг муаллимларини тайёрлаш ҳамда тарбиялаш сифати яхшилансин, улар предметга оид чуқур билимлар, ўқитиш методикаси, синфдан ташқари иш кўникмалари билан қуроллантирилсин. Педагог кадрлар билан идеологик ва сиёсий-тарбиявий иш активлаштирилсин, уларнинг профессионал ўсиши устидан контроллик кучайтирилсин.

План органлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари билан биргаликда мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг ҳар бир ихтисос бўйича ўқитувчилар ва муаллимлар билан қандай таъминланганлиги ўрганиб чиқилсин. Болаларнинг 6 ёшдан ўқишга ўтилишини ҳамда синфларнинг ортиқча тўлдирилиши камайтирилишини эътиборга олиб, 2000-йилгача бўлган даврга мўлжаллаб кадрларга бўлган эҳтиёж, шунингдек мактабларга ва ҳунар-техника билим юртларида 1995-йилгача ўқувчи жойларга бўлган эҳтиёж янги шарт-шароитларга ва бир сменали машғулотларга ўтилишига мувофиқ равишда белгилаб чиқилсин.

5. Умумий таълим ва ҳунар мактабига раҳбарликни яхшилаш, ёш авлодга таълим ва тарбия бериш соҳасида ягона давлат сиёсатини ўтказиш мақсадида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, Халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари ҳузурида халқ маорифи билан шуғулланувчи идоралараро комиссия тузилсин.

6. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, Халқ депутатлари область, шаҳар, район Советларининг ижроия комитетлари халқ маорифига раҳбарликнинг мазмуни, форма ва методларини доимо такомиллаштирсинлар. Маорифнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, ўқув юртларини қуриш ва ремонт қилиш планларини сўзсиз бажариш, уларни зарур анжомлар, қўлланмалар билан таъминлаш, педагогика кадрларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашнинг конкрет тадбирлари амалга оширилсин. Ҳар бир мактаб ва ҳунар-техника билим юрти база сифатида корхоналарга, ташкилотларга, муассасаларга, колхоз ва совхозларга бириктириб қўйилсин.

Республика Госстройи ислоҳот ўртага қўйган вазифаларни ва республиканинг хусусиятларини эътиборга олиб, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари ва мактабдан ташқари муассасалар биноларининг такомиллаштирилган лойиҳаларини ишлаб чиқсин.

7. Республика Госплани, министрликлари ва идоралари мактаб ўқувчиларини меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаш учун зарур шарт-шароитларни яратсинлар, асбоб-ускуна, иш жойлари, малакали кадрлар, хом ашё ва материаллар ажратиб берсинлар. Мактаб ўқувчиларининг меҳнат таълими, улар меҳнат шароитларининг бехатарлиги учун база корхоналарининг раҳбарлари шахсан жавобгардирлар.

Маориф министрлиги билан биргаликда мактаблараро таълим — ишлаб чиқариш комбинатларининг таълим цехларини саноат корхоналари ва бошқа корхоналарнинг структуравий бўлинмаларига қўшиш, юқори синф ўқувчилари учун қўшимча иш жойлари вужудга келтириш муддатлари белгилаб қўйилсин.

8. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ўқув юртларидаги комсомол ташкилотларининг фаолиятини тубдан яхшилаш чораларини кўрсин. Комсомолнинг актив позицияси таълим-тарбия ишида ўқитувчиларга ёрдам беришда, ўқувчи ёшларнинг ижодий ташаббускорлиги ва ҳаваскорлигини ривожлантиришда, уларни масъулиятни сезиш, ҳамда ўқиш ва меҳнатга онгли муносабат руҳида тарбиялашда намоён бўлиши керак. Октябрятлар ва пионер ташкилотларига, болалар ва ўсмирларни мактабдан ташқари муассасаларда тарбиялашга кўпроқ эътибор берилсин.

9. Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ўқув юртларидаги касаба союз ташкилотларининг ишини такомиллаштирсин, ўқитувчиларнинг меҳнатини оқилона ташкил этишга активроқ кўмаклашсин, уларнинг сиҳат-саломатлиги тўғрисида, турмуши, уй-жой шароитлари, маданий ҳордиқ чиқаришини яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилсин. Корхоналар, хўжаликлар ва ўқув юртлари коллективларининг ҳамдўстлиги ҳар томонлама ривожлантирилсин.

10. Оммавий ахборот воситалари ислоҳотнинг мақсадлари ва вазифаларини батафсил, изчил пропаганда қилиши таъминлансин. Партия, совет органларининг, министрликлар ва идораларнинг умумий таълим ҳамда ҳунар мактабини қайта қуриш соҳасидаги фаолияти доимо ёритиб борилсин.

Ижодий союзлар ва жамоат ташкилотлари, маданият муассасалари ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда мактабларга ва ҳунар-техника билим юртларига ёрдамни кучайтирсинлар.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, министрликлар ва идоралар, халқ маорифи ходимлари, меҳнат коллективлари, республика жамоатчилиги умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларини муваффақиятли равишда амалга ошириш учун бор кучларини ишга соладилар, деб ишонч билдиради.

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

(Боши 1-бетда).

К. У. Черненко КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга ошириш соҳасида КПССнинг фаолияти тўғрисида, Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси якунлари ҳақида поляк ўртоқларга ахборот берди. КПССнинг совет халқи ўртасидаги ғоят зўр обрў-эътибори, меҳнаткашлар КПССнинг социал-иқтисодий планлари ҳамда сиёсатини актив қўллаб-қувватлаётганликлари, ички ва халқаро масалалар юзасидан партия билан Совет давлатининг сиёсий йўли давомийлиги ва изчиллиги қайд этиб ўтилди. Совет коммунистлари, Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь, 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг қарорларини ғоятда маъқуллаб кутиб олдилар ҳамда уларни актив равишда амалга оширмоқдалар.

В. Ярузельский ПБИП IX съездининг, Умумпольша партия конференциясининг ва ПБИП Марказий Комитети пленумларининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида, партиянинг ғоявий-сиёсий бирлигини ва етакчилик ролини кучайтириш, унинг ПХР ишчилар синфи ва барча меҳнаткашлари билан алоқаларини мустаҳкамлаш соҳасида олиб борилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди. ПБИП ПХР меҳнаткашларининг социалистик ғалабаларини мустаҳкамлаш соҳасидаги куч-ғайратларини оширишга азму қарор берганлиги изҳор этилди. ПХР коммунистларининг, меҳнаткашларининг мамлакатдаги вазиятни тобора барқарор қилиш йўлидаги курашда КПСС билан Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа партиялар ва мамлакатлар уларга бераётган ёрдамнинг аҳамияти таъкидлаб ўтилди.

Музокаралар чоғида Совет—Польша муносабатларининг аҳволи ва унинг истиқболлари муфассал кўриб чиқилди. Ҳар иккала томон КПСС билан ПБИП ўртасидаги ҳамкорлик, иқтисодий, илмий ва маданий алоқалар давлат, жамоат ташкилотлари орқали барқарор ҳамда муттасил ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этди.

К. У. Черненко билан В. Ярузельский ҳозирги хатарли халқаро вазиятнинг сабабларига баҳо беришда тўла якдил фикр билдирдилар. Улар ҳарбий устунликка эришишга умид боғлаётган империализм, биринчи навбатда АҚШ империализми ашаддий агрессив кучларининг сиёсати дунёдаги кескинликнинг асосий манбаи эканлигини уқтириб ўтдилар. Шу муносабат билан социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги, уларнинг мудофаа иттифоқи — Варшава шартномаси ташкилотини мустаҳкамлаш муҳимлиги таъкидланди.

Музокаралар самимий, ўртоқлик вазиятида, икки томонлама Совет—Польша муносабатлари ва халқаро сиёсатга доир барча масалалар юзасидан тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

* * *

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко 4 май куни Кремлда ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский билан суҳбатлашди. Самимий, ўртоқлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида Совет Иттифоқи билан Польша Халқ Республикаси ўртасида қардошларча иттифоқни, дўстлик ҳамда қалин ҳамкорликни янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида 1984 йил 21 апрель куни ўтказилган Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалик якунлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Шанбаликда 157 миллиондан кўпроқ меҳнаткаш иштирок этганлиги совет кишиларининг юксак онглилигини, уларнинг ватанпарварлигини, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада кучайтириш, халқ фаровонлигини муттасил юксалтириш юзасидан Коммунистик партия ўртага қўйган вазифаларни рўёбга чиқаришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш иштиёқида эканликларини яна бир бор намойиш қилди. Партия, совет ва касаба союз ташкилотларидан олинган хабарларда шанбалик куни ишчилар, колхозчилар, зиёлилар ҳамма жойда баланд руҳ билан меҳнат қилганликлари, кўп саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилганлиги, кўкламги дала ишлари интенсив равишда авж олдириб юборилганлиги, халқ хўжалиги юклари ташишнинг талайгина ҳажми бажарилганлиги, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштиришга доир кенг кўламдаги тадбирлар амалга оширилганлиги қайд этиб ўтилади. Меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда ярим процент арзонлаштириш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга салмоқли ҳисса қўшилди. Шанбалик юксак интизом ва уюшқоқлик, ишлаб чиқариш резервларини аниқлаш ва улардан фойдаланиш кўриги бўлиб қолди, зарбдор меҳнатнинг ёрқин байрамига айланди. Коммунистик шанбалик якунлари тўғрисидаги ахборот матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 1986—1990 йилларда картошка, сабзавот ва мева омборларини енгил металл конструкциялардан саноат йўли билан тайёрлаш, қуриш ва фойдаланишга топшириш борасида СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан тадбирларни қўллаб-қувватлади. Шундай омборларни ишлаб чиқаришни ташкил этишни, уларни истеъмолчиларга комплект ҳолда етказиб беришни, шунингдек омборларни батамом қуриб топширишни СССР Госкомсельхозтехникаси зиммасига юклаш мўлжалланмоқда. Сиёсий бюро мажлисида қайд этиб ўтилганидек, батамом йиғма ҳолдаги омборлар қурилишининг кенгайтирилиши айниқса картошка, сабзавот ва мева етиштириладиган жойларда шундай маҳсулотнинг нобуд бўлишини талай даражада камайтиради.

Сиёсий бюро К. У. Черненко ва А. А. Громико ўртоқларнинг Финляндия республикаси президенти М. Койвисто билан ўтказган суҳбатларининг якунларини маъқуллади. Совет Иттифоқи Финляндия билан дўстона, яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашга, мамлакатларимиз ўртасида ўзаро ишончни янада чуқурлаштириш ва самарали ҳамкорликни ривожлантиришга алоҳида аҳамият бераётганлиги, бу ҳамкорликни турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш ленинча принциплари ҳаётийлигининг яққол далили деб билаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Сиёсий бюро Италия республикаси ташқи ишлар министри Ж. Андреотти билан Москвада ўтказилган музокаралар тўғрисидаги ахборотни тинглади ҳамда Совет раҳбарлари ана шу музокаралар чоғида ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатлари, Европада ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб СССР билан Италия ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантиришга қаратилган йўлни изҳор этганликларини маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида К. У. Черненко ва Б. Н. Пономарев ўртоқларнинг Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Х. Флоракис билан учрашуви якунлари маъқулланди, шунингдек, Коммунистик партия билан Совет давлати ички ва ташқи сиёсий фаолиятига доир бошқа баъзи масалалар кўриб чиқилди.

Халқаро ҳаёт

ЁШЛАРНИНГ ДЎСТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК!

БУДАПЕШТ, 3 май. (ТАСС мухбири). Венгрия пойтахтида очилган кўргазма «Ленин комсомолининг шонли йўли» деб аталади. Кўргазмага қўйилган экспонатлар, шу жумладан 200 дан кўпроқ ҳужжат ва фотосуратлар комсомолларнинг граждан уруши ва Улуғ Ватан уруши йилларидаги қаҳрамонликлари тўғрисида, Турксиб, ДнепроГЭС ва Магнитка қурувчиларининг, Қозоғистон дастлабки чўлқуварларининг меҳнат зафарлари ҳақида ҳикоя қилади. Экспозиция КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошираётган совет ёшлари ҳозирги авлодининг ишлари билан ҳам таништиради.

Кўргазмани тантанали очиш маросими ВХРда бошланган совет ва Венгрия ёшлари дўстлиги ҳафталигининг дастлабки тадбири бўлди. Бу ҳафталикда икки қардош мамлакатнинг минглаб ёш ишчилари, студентлари ва мактаб ўқувчилари қатнашадилар. Булар орасида Тюмень ва Томск области нефтчиларидан 350 киши — «Дўстлик поезди» пассажирлари ҳам бор.

Совет ва Венгрия ёшлари намояндалари ҳафталик давомида Улуғ Ватан уруши совет ветеранлари Венгрия антифашист ва ишчилар ҳаракати ветеранлари билан учрашадилар. Будапештда ва республиканинг бошқа шаҳарларида учрашувлар ва мунозаралар ўтказилади. Бу тадбирлар йигит ва қизларга экономиканинг турли тармоқларида, социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда, ядро ҳалокати хавфининг олдини олиш ва ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш учун кураш соҳасида иш тажрибасини ўртоқлашиш имконини беради.

С. ЖИРНИХИН.

СУРИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ДАМАШҚ, 3 май. (ТАСС). Бу ерда Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлди. Унда Яқин шарқдаги аҳвол, мамлакат ичкарисидаги сиёсий вазият, ҳозирги босқичда Сурия Компартиясининг вазифалари кўриб чиқилди. Партия Марказий Комитети бош секретарининг ўринбосари Ю. Файсал доклад қилди.

Пленумда қабул қилинган ахборотда империализм, сионизм ва араб реакцияси Сурияга қарши хатарли режалар тузишни давом эттираётганлиги уқтириб ўтилади. Сурия уларнинг регионда арабларга қарши режаларини амалга ошириш йўлидаги асосий тўсиқдир. Сурия халқига сиёсий ва ҳарбий тазйиқ ўтказилмоқда, унга қарши иқтисодий зўравонлик ва қўпорувчилик қилинмоқда. Сурия муҳолифлари мамлакатнинг ички фронтида бошбошдоқлик вужудга келтиришга, унинг миллий сиёсатини заифлаштиришга интилмоқдалар. Сурия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми мамлакат меҳнаткашларини, бутун халқни жипслашишга даъват этди.

Ахборотда сурия ва араб халқларига ёрдам бераётган социалистик мамлакатлар, биринчи навбатда Совет Иттифоқининг мададига юксак баҳо берилган. Пленум АҚШ ва НАТОнинг милитаристик тайёргарликлари уларнинг мустақил халқлар ишига қўпол равишда аралашаётганликларини қоралади. Сурия коммунистлари тинчликни сақлаш ва ядро ҳалокати хавфини бартараф этиш ишига ўзларининг содиқ эканликларини тасдиқладилар.

КОЛУМБИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

БОГОТА, 3 май. (ТАСС). Колумбия Коммунистик партияси яқинда Колумбия юстиция министри Бонильининг ўлдирилганлигини қатъий қоралади.

Ана шу оғир жиноятдан кузатилган мақсад дейилади ККП Марказий Комитети ижроия комитетининг баёнотида, Колумбияда демократлаштириш жараёнини барбод этишдан, мамлакатдаги аҳволни тартибга солиш соҳасидаги куч-ғайратга путур етказишдан иборатдир. Бонильини ўта ўнг кучлар билан мустаҳкам алоқа боғлаган жиноятчилар ўлдирганлиги шубҳасиздир. Бундай ўта ўнг кучлар Колумбияда ижтимоий ҳаётни барқарорлаштириш ва демократлаштиришга қарши ҳамиша курашиб келдилар.

Шу билан бирга, дейилади баёнотда, мамлакатда қамал ҳолатининг жорий этилиши ички проблемаларни ҳал қилишни кўзламайди, аксинча реакцияга тараққийпарвар кучларга қарши жазо чораларининг янги кампаниясини бошлаш имконини беради. ККП Марказий Комитети ижроия комитетининг ҳужжатида Колумбия халқи демократияни ҳимоя қилишга, ўта ўнг кучларнинг кирдикорларига қарши курашда бирликни мустаҳкамлашга даъват этилади.

ВСР ЧЕГАРАСИДА ИҒВОГАРЛИКЛАР

ХАНОЙ, (ТАСС). Хитой томони кейинги кунларда Вьетнам Социалистик Республикаси билан чегарада яна бир қанча қуролли иғвогарликлар қилди, деб хабар беради Вьетнамнинг ВИА ахборот агентлиги.

28 апрелдан 1 майгача бўлган вақт ичида Хитой артиллерияси шимолдаги Лангшон, Хатуен ва Каобанг вилоятларининг кўпгина районларини шиддатли ўққа тутди. Хитой томони Хатуен вилояти территориясида жойлашган бир қанча тепаликларни ишғол қилишга уриниб кўрди. Мана шу қуролли ҳаракатлар натижасида катта моддий зарар етказилди, кўпгина уй-жойлар ва жамоат бинолари вайрон қилинди, тинч аҳоли орасида ўлганлар ва ярадорлар бор.

Хитой қўшинлари 1—2 май давомида Хатуен вилоятидаги Йенминдан 15 километрча ғарбий-шимолда ВСР территорияси ичкарисига 3 километрча ёриб кириб, бир қанча тепаликларни босиб олдилар. Хитойлар Хатуен вилоятидаги Хазянгадан 18 километрча ғарбий-шимолда Вьетнам территориясига 2,5 километр ичкари кирдилар. Вьетнам қўмондонлигининг хабар беришича, Хитой Вьетнам — Хитой чегарасига тўплар, шунингдек, Хитой территориясининг ичкарисида жойлашган бир қанча армия корпусларининг айрим бўлинмаларини келтирмоқда. Хитой авиациясининг чегара бўйлаб разведка мақсадида қилаётган парвозлари тобора кўпаяётганлиги қайд этилмоқда.

Вьетнам томонининг маълумотларига кўра, Хитойнинг ҳозирги иғвогарлиги 1979 йилдан буён энг жиддийси бўлиб, Вьетнам территориясининг айрим участкаларини ва баланд тепаликларини босиб олишга қаратилгандир.

(ТАСС—ЎзТАГ).

БУЗҒУНЧИЛАРГА ЗАРБА

ПНОМПЕНЬ. 3 май. (ТАСС) Таиланд Кампучия Халқ Республикаси чегарасида қуролли иғвогарликларни давом эттирмоқда.

Кампучия СПК ахборот агентлигининг хабар қилишича, Таиланд ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 20 апрелдан 28 апрелгача КХР осмон чегарасини 21 марта бузганлар, Таиланд кемалари Кампучиянинг территориал сувларига бир неча марта бостириб кирган.

Кампучиянинг Преахвихие, Симреап, Баттамбанг ва Пурсат вилоятлари чегара районларини Таиланд томони артиллериялардан қарийб 80 марта ўққа тутган. Кхмер реакционерлари гуруҳи артиллерия тўплари панасида КХР территориясига суқулиб киришга уринишган. Кампучия қуролли кучлари аҳолининг мадади билан бузғунчиларга кескин зарба бердилар. Бандитлардан 200 киши қуролсизлантирилди, кўплаб миқдорда қурол-яроғ ва ҳарбий анжомлар тортиб олинди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ЛОНДОН. Англия темирйўлчиларидан 6 минг киши ишсизлар армиясига қўшилиш хавфи остида қолди. Буюк Британиядаги «Бритиш рейл» етакчи темирйўл корпорациясининг маъмурияти корпорациянинг яқин келгусидаги фаолияти тўғрисида тайёрлаган программада меҳнаткашларни яна кўплаб ишдан бўшатиш режаларини белгилади. Жумладан, «Бритиш рейл» раҳбарлари келгуси бир ярим йил ичида Суиндон шаҳрида темирйўлчилардан 2 минг 300 кишини, Дерби шаҳрида 2 минг 300 кишини, Глазго шаҳрида 900 кишини ишдан бўшатишни мўлжалламоқдалар.

Ҳатто ғоят пасайтириб берилган расмий маълумотларга кўра, ҳозирги вақтда Буюк Британияда 3 миллиондан кўп киши ўзининг асосий ҳуқуқларидан бири — меҳнат ҳуқуқидан маҳрумдир.

● БАҒДОД. Ироқ халқи Ер юзида тинчлик ва хавфсизлик учун империализмнинг янги жаҳон урушини бошлашга уринишига қарши кескин курашмоқда, деди бу ерда нутқ сўзлаган Араб социалистик уйғониш партияси умумараб раҳбарлигининг аъзоси Х. Али. АҚШ бошчилигидаги империалистик кучлар, деб уқтирди у агрессив ташқи сиёсий йўл ўтказмоқдалар, Ер юзининг турли районларида кескинлик ўчоқларини вужудга келтирмоқдалар, қуролланиш пойгасини кучайтирмоқдалар.

Ироқ, деб таъкидлади Х. Али, бошқа тинчликсевар кучлар билан бирга империализм кучларининг ҳужумига қаршилик кўрсатмоқда, тинчлик ва тараққиёт душманларининг агрессив ниятларига қарши курашга ўз ҳиссасини қўшмоқда.

● ВАШИНГТОН. Миллий фанлар академияси президенти доктор Ф. Пресс Рейган маъмуриятига мурожаат қилиб, ядровий уруш бошланиб кетиши хавфининг олдини олиш учун дарҳол тадбирлар кўришга ва «ядровий қуролларни анча қисқартиришга» қатъий даъват этди. У академиянинг йиллик ялпи мажлисида гапириб, олимлар ҳам, оддий американиклар ҳам тўпланган мислсиз қурол-яроғлар запасларини қисқартириш юзасидан «конкрет қадамлар» қўйилишини талаб этаётганликларини айтди.

● КАНБЕРРА. Кемачилик ва транспорт компаниялари маъмуриятлари билан Австралия порт ишчилари федерацияси ўртасидаги музокаралар барбод бўлганидан кейин Австралия докерлари иш ташлашни давом эттириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Ишчилар меҳнат ҳақи ва пенсия оширилишини, иш шароитлари яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Докерларнинг икки кунлик забастовкаси натижасида Австралия портларида юк ортиш ва тушириш ҳажми ярим баравар қисқарди.

(ТАСС)

РЕЙГАННИНГ ХИТОЙГА ҚИЛГАН ВИЗИТИ ХУСУСИДА

Рейганнинг ХХРга қилган визити тугади. АҚШ маъмурияти бу визитдан сайлов олди мақсадларида ҳамда ўзининг Осиё ва Узоқ Шарқ районидаги гегемончилик режаларини рўёбга чиқариш учун имкони борича кўпроқ фойдаланишга интилди.

Бўлиб ўтган музокараларнинг ХХР билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар учун, шунингдек умуман Осиё қитъаси учун таъсири кейинчалик ўзини кўрсатади. Аммо Вашингтон Рейганнинг визитини катта сиёсий иш деб кўрсатиб ва ундан ҳам пропаганда, ҳам стратегия мақсадларида фойдаланишга интиляпти, деб ҳозирнинг ўзидаёқ айтиш мумкин. Рейган ва унинг маъмурияти АҚШдаги сайлов кампанияси авж олиб бораётганини назарда тутиб ўз режаларида «Хитой омили»дан зўр бериб манфаат кўриб қолиш, аввало Осиё — Тинч океан регионида Совет Иттифоқига қарши туриш ниятида «хитойча карта» ўйнаш, Рейган айтганидек, «Хитой билан бир-бирига мувофиқ ва бир хил манфаатлар» соҳасини кенгайтириш, бир қанча масалалар юзасидан халқаро майдонда Хитой билан ҳаракатларни бундан буён ҳам мувофиқлаштириб олиб бориш истагини яширмаяпти.

Америка президенти музокараларга ва айниқса ўзининг ошкора нутқларига советларга қарши иғвогарлик тусини беришга зўр бериб уринди. Бу эса АҚШ маъмуриятининг милитаристлик йўлини, унинг Совет Иттифоқи билан, жумладан, қуролсизланиш масалалари юзасидан бир битимга келиш йўлини излашни истамаслигини яна бир бор тасдиқлади. Шу билан бирга Рейган «агар Осиёда жойлаштирилган совет ракеталари даҳлсиз қолаберадиган бўлса, АҚШ Европадаги ядро қуролларини қисқартириш ёки йўқ қилиб ташлаш тўғрисида Совет Иттифоқи билан битим тузишга ҳеч қачон рози бўлмайди», деб чайқовчиларга хос оҳангда Хитой раҳбарларига ваъда берди. Аммо АҚШ Осиё регионидаги сув ости кемалари ва самолётларига ўзининг юзлаб ракеталарини жойлаштириб қўйганлиги ва бу ракеталар Совет Иттифоқига ҳамда Осиё қитъасидаги бошқа мамлакатларга қарши қаратилганлиги ва уларни сира ҳам қисқартириш ниятида эмаслиги тўғрисида Рейган ҳам, унинг хитойлик суҳбатдошлари ҳам лом-мим демадилар.

Шу муносабат билан Хитой раҳбарлари музокараларда дунёдаги аҳволга баҳо берганда АҚШнинг империалистлик, милитаристлик сиёсати билан социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ўз моҳиятига кўра урушга қарши тинчликсеварлик сиёсатига тенглик аломати қўйганликлари ҳам эътиборни ўзига тортади. Бугина эмас, Пекиндагилар Вашингтоннинг халқаро ишлардаги хатарли йўлини, Американинг Осиё — Тинч океан регионидаги ҳарбий тайёргарликлари кенгайиб бораётганлигини, муқаррар равишда Хитойнинг ўзи ҳам шу ҳаракатлар доирасига киришини гўё пайқамагандек бўлдилар. Бу хусусда Дэн Сяопинь «Қўшма Штатларнинг қурол-яроғларни кўпайтиришига Хитой қарши эмас, у АҚШнинг мана шундай тадбирларини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келган», деб тўғридан-тўғри айтди. АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Макфарлейннинг тасдиқлашича, Пекин «совет экспансионизми» деб аталган нарсани тийиб туриш мақсадида Америка қудратининг қайта тикланишига қаратилган тадбирларни очиқ-равшан қўллаб-қувватламоқда. «Совет экспансионизми» деган гап уйдирмадан бошқа нарса эмас, албатта. Японияни ва АҚШнинг бошқа иттифоқчиларини ҳарбийлаштириш йўли зўр бериб ўтказилаётганлиги, Вашингтон — Токио — Сеул блокини тузиш соҳасидаги тадбирларга Хитой томонининг эътироз билдирмаганлигини ҳам музокара якунлари кўрсатиб турибди.

Ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда, социализм билан империализм ўртасида, жумладан Осиё қитъасидаги муҳолифлик кескинлашган шароитда, Рейган коммунизмга қарши «салиб юриши» эълон қилган шароитда Америка-Хитой музокаралари давомида халқаро сиёсатнинг бир қанча принципиал масалалари юзасидан томонларнинг нуқтаи назарлари муштараклигини таъкидлаб ўтишнинг ўзи ҳам жуда характерлидир.

«Иккала мамлакат ўртасидаги ихтилофлар соҳасидан кўра иноқлик соҳаси анча кенг», «тинчликни сақлаб қолишнинг умумий принциплари хусусида Хитой билан АҚШ бир фикрда турибди», «иккала мамлакат бирга бормоқда», деди Рейган. «Хитой раҳбарлари билан мен,— деб таъкидлади АҚШ президенти,— бизни бирлаштириб турган соҳаларга, аввало, бошқа давлатлар солаётган хавфга қарши ҳаракат қилиш қатъиятига асосий эътибор бериш тўғрисида келишиб олдик». Дэн Сяопинь эса ўз навбатида «бир қанча халқаро проблемалар хусусида Хитой билан АҚШнинг фикрлари муштарак», деган гапни айтди.

Жумладан, Пекин билан Вашингтон афғон ва КХМЕР контрреволюциясини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашни давом эттириш керак, деган фикрни айтдилар. Матбуот хабарларига қараганда, Корея ярим оролидаги аҳволни муҳокама қилиш чоғида ХХР давлат кенгашининг бош министри Америка қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетишни талаб қилмаган, бу эса Корея масаласини ҳал этиш учун энг муҳим проблемадир.

Хитой ҳукуматининг бошлиғи Марказий Америкадаги аҳволга тўхталиб, «Хитой АҚШнинг бу райондаги баъзи ҳаракатларини маъқулламайди», деган гапни айтишдан нари ўтмай, Америка империализмининг Гренадага ва Никарагуага қарши агрессиясини, Вашингтоннинг социалистик Куба шаънига дўқ-пўписаларни кучайтираётганини эслатиб ҳам ўтмади. Рейган ХХРга визит қилган айни бир пайтда Пекиннинг Хитой-Вьетнам чегарасидаги кескинликни кучайтирганлиги характерлидир.

Эълон қилинган хабарларга қараганда, ХХР билан АҚШ раҳбарлари Совет-Хитой муносабатларини ҳам батафсил муҳокама қилганлар. Пекин раҳбарлари Совет Иттифоқи «учта катта тўсиқ» деган нарсани тугатиши зарур, деган ўз талабини яна такрорлади. Бу нарса СССРнинг хавфсизлиги манфаатларига, Совет Иттифоқининг Афғонистон, Вьетнам, Кампучия, Монголия билан ҳамкорлигига даҳлдор эканлиги маълум. Шу тариқа Пекин раҳбарлари Хитой-Совет муносабатларини нормаллаштиришга бундан буён ҳам тўсқинлик қиладиган мазкур позицияларда тураверишларини таъкидладилар.

Хитой раҳбарлари ўз ташқи сиёсий стратегиясини «ҳеч кимга тобе бўлмаган мустақил» стратегия қилиб кўрсатишга уриниб, ошкора нутқларида АҚШ маъмуриятининг советларга қарши урушқоқлик йўлига очиқдан-очиқ қўшилишдан ўзларини четга олдилар, халқаро турмуш ва икки томонлама муносабатларнинг баъзи масалаларига «турлича ёндашишлар» борлигини айтдилар. Тайван масаласини хитой вакиллари Хитой-Америка муносабатларини барқарор ва узоқ муддат ривожлантириш йўлидаги «катта тўсиқ» деб атадилар. Бироқ, ғарб ахборот агентликларининг хабар қилишича, Рейганнинг Чжао Цзиян билан кўп соатлик музокараларида бу масала беш минут ҳам муҳокама қилинганий йўқ. Визит арафасида Рейган «АҚШнинг Тайван билан муносабатларини ҳеч бир чеклашга рози бўлмайман», деб Тайбэйга ваъда берган эди. Пекинда у «янги дўстлар орттираман деб, қадимий дўстлардан кечмоқчи эмасман», деб очиқдан-очиқ айтди. Шу боисдан ҳам Вашингтон Тайванга Америка қурол-яроғини етказиб беришни қисқартириш хусусида ҳеч қандай ваъда бермади.

Шу билан бирга томонлар, Рейган ибораси билан айтганда, «ўзаро наф кўриш учун манфаатлар турлича бўлган соҳаларни таъкидлаб ўтмасликка» ошкора интилишлари намоён бўлди. Хўш, қандай наф ҳақида гап бормоқда?

Маълумки, музокаралар чоғида, жумладан, Хитойда иш кўраётган Америка монополияларига икки ёқлама солиқ солишни бекор қилиш тўғрисидаги битим, саноатда фан ва техникани бошқариш соҳасида ҳамкорлик қилиш ҳақидаги ва фан-техника информацияси соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги, маданий ҳамкорлик ҳақидаги протоколлар имзоланди, ядро энергиясидан фойдаланиш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим асосан келишиб олинди.

Хабар қилишларича, Вашингтоннинг умидига кўра, америка монополияларининг суқулиб кириши учун шароит яратадиган бошқа битимлар тузиш ҳақида музокаралар олиб борилмоқда. Рейган айтганидек, «Хитойнинг жуда катта коммерсия бозорига АҚШнинг таъсирини кенгайтириш» бу визитнинг асосий мақсадларидан бири эди. Шу муносабат билан президент Хитой раҳбарларининг «Ғарб учун ўз эшикларини кенгроқ очиб қўйиш» тўғрисидаги қарорини алоҳида табриклади.

«Нью-Йорк Таймс» газетасининг президентга ҳамроҳлик қилган мухбири уқтириб ёзишича, Рейган олти кунлик сафардан кейин АҚШга қайтиб келгач, у Хитой экономикасига «эркин бозор руҳини сингдирганлиги»дан хурсанд эканини айтди ва Америка-Хитой иқтисодий ҳамкорлигининг истиқболларини умидворлик билан баҳолади.

Рейганнинг визити давомида Хитойга Америка қуролини сотиш масалалари муҳокама қилинганлиги тўғрисидаги хабар эътиборни ўзига тортди. Давлат секретари Шульцнинг айтишича, қурол-яроғ сотиш тўғрисидаги музокаралар «тез суръатлар билан олға силжимоқда». Бу соҳадаги конкрет масалаларни келишиб олиш учун шу йилнинг июнида ХХР мудофаа министри Чжан Айпин АҚШга боради.

Рейган каби Хитой раҳбарлари ҳам Америка президентининг визити якунлари ҳақида гапирганда, «бу визит муваффақиятли ўтди, ҳамжиҳатликни чуқурлаштиришга, дўстликни мустаҳкамлашга олиб келди», деб таъкидламоқдалар. Тўғри, Рейган маъмуриятининг жаҳон ишларидаги ошкора зўравонлик, гегемончилик йўли ҳатто Пекиннинг расмий доираларида ҳам бирмунча безовталик туғдирди. Шунинг учун ҳам Рейганнинг Пекиндаги ошкора нутқлари Хитой матбуотида эълон қилинган пайтда энг совуқ гаплари олиб ташланди, деб уқтирилмоқда жаҳон матбуотида.

Рейган Пекинда сўзлаган нутқларида халқаро кескинликни янада кучайтириш, СССР билан, бошқа социалистик мамлакатлар билан муҳолифликни авж олдириш тўғрисида сафсата сотиб қилган даъватлари АҚШ сиёсатининг урушқоқлик мақсадларини тасдиқлаб турибди. Рейган империалистларча синфий позициялари ва манфаатларини, коммунизмга қарши, советларга қарши «салиб юриши»га дунёдаги ҳар қандай сиёсий кучларни тортишга интилаётганини, шу жумладан иқтисодий омиллар ва ваъдалардан фойдаланишини яширмади. Бу — хатарли йўлдир. Бу йўл тинчлик ва социализм манфаатларига, шу жумладан, Хитой халқининг манфаатларига ҳам зиддир.

(ТАСС).

Карл Маркс туғилган куннинг 166 йиллигига

ИНСОНИЯТ ГЕНИЙСИ

«Гений — бу тиришқоқликдир» деган экан аллаким; бу унчалик топиб айтилмаган бўлса-да, кўп жиҳатдан тўғри гап.

Ҳаддан ташқари ғайрат ва мислсиз ишлаш қобилиятисиз гений бўлиш мумкин эмас. Униси ҳам, буниси ҳам ёт бўлган номигагина гений эса — бу ялтироқ совун кўпиги ёки ойдами, бирон бир жойда келажакда бўладиган неъматларга ваъдадан бошқа нарса эмас. Одатдан ташқари ғайрат-шижоат ва ишлаш қобилияти яққол кўриниб турганлар гений бўлиши мумкин. Мен ўзларини гений деб ҳисоблаган ва ўз давраларида шундай ном чиқарган кўп одамларни биламан. Лекин улар иш қобилиятига эга эмасдилар, шунинг учун амалда гапга чечан, ўзини кўз-кўз қилишга уста бекорчиларгина бўлиб чиқдилар. Мен билган ҳақиқатан йирик одамлар жуда тиришқоқ бўлиб, қаттиқ ишлардилар. Бу фазилат Марксга ҳам тўла тааллуқлидир. У ҳаддан ташқари кўп ишларди, кундузлари, хусусан сургундалик ҳаётининг дастлабки вақтида унга тез-тез халақит бериб туришганда кечалари ишлайдиган бўлиб қолди. Биз бирон бир йиғилиш ёки мажлисдан жуда кеч қайтганимизда у одатда яна бир неча соатга ишлаш учун ўтирарди. Бу бир неча соат борган сари чўзилиб бориб, кечаси билан тинимсиз ишлайдиган даражагача етди. У фақат тонгдагина ухлашга ётарди.

У узлуксиз ишларди, озгинагина имконият туғилди дегунча ишга берилиб кетарди. Ҳатто сайлга чиққанда ҳам ўзи билан қўйин дафтарини олиб, дамба-дам унга алланарсаларни ёзиб қўярди. Шунда ҳам иши сира юзаки бўлмасди. Ҳар хил вазиятда ишлаш мумкин. Лекин у доим астойдил ишлар, ҳамма вақт ишнинг охирига етмагунча қўймасди. Унинг қизи Элеонора бир тарихий жадвални менга совға қилган. Бу жадвални Маркс қандайдир аҳамиятсиз қайдларда фойдаланиш учун ўзига шунчаки тузиб қўйган эди. Тўғри, Маркс учун иккинчи даражали нарсалар бўлмаган, бу шахсан ўзи учун тузилган жадвал ҳам шундай пухта ишланган эдики, худди матбуот учун мўлжалланганга ўхшарди.

Маркс шундай чидам билан ишлардики, бу ҳол мени кўпинча ҳайратга соларди. У чарчаш нималигини билмасди. Ҳатто организми ҳолдан тойиш даражасига борганда ҳам у сир бой бермасди.

Буюмнинг таннархи унга қанча меҳнат сарф қилинганига қараб белгиланганига ўхшаб инсон қадри у бажарган ишлар билан баҳоланадиган бўлса, шу нуқтаи назардан ҳам Маркснинг қадри шунчалик улканки, жуда камдан-кам мутафаккирларгина у билан тенглаша олиши мумкин...

Вильгельм ЛИБКНЕХТ,
«Маркс ҳақидаги хотиралар»дан.

УМРИ БОҚИЙ ХАТЛАР

Пролетариатнинг буюк доҳийлари Карл Маркс ва Фридрих Энгельс қолдирган бебаҳо илмий мерос ва ўлмас асарлар қаторида уларнинг бир-бирига ёзишмалари, хусусан Маркснинг хотини ва қизларига ёзган хатлари ҳам ҳамон марксизм-ленинизм тадқиқотчилари, бу таълимот пропагандистлари томонидан қизиқиб ўрганилиб келинмоқда.

Маркс қилган ҳар бир тадқиқот, ундан қолган ҳар бир ҳужжат замон ўтган сайин улуғворлигини тобора тўлароқ намоён этмоқда. Шу маънода унинг оиласи билан ёзишмалари ҳам диққатга сазовордир. Бу хатлар шундай самимий ва дилкаш, мазмунли ва таъсирчан битилганки, ҳар бир сўзини ҳаяжонланмай ўқиш мумкин эмас.

Маркснинг хотини ва қизларига ёзган хатларидан 45 таси жамланиб «Маркс оиласи хатларда» тўпламига киритилган эди. Германия Демократик Республикаси нашриётида 1966 йилда чоп этилган бу китоб қисқа вақт ичида қўлма-қўл бўлиб кетди. У икки йилдан сўнг рус тилида нашр этилди. Тўпламнинг русча нашри ҳам ноёб ёдгорлик бўлиб қолди. Маркс туғилган куннинг 166 йиллиги арафасида Сиёсий адабиёт нашриёти уни иккинчи марта босмадан чиқарди.

Бу китобдаги хатлар Марксни инсон сифатида яхшироқ билишга, унинг ажойиб оиласи билан яқиндан танишишга, бу оиланинг қувонч ва ташвишларига шерик бўлишга ёрдамлашади. Хатларда Маркс ҳам улуғ революционер, ҳам садоқатли эр, ҳам меҳрибон ота сифатида гавдаланади. Унинг Женни Вестфаленга муҳаббати мислсиз эди. Гўзал ва ақлли Женни таниқли дворян оиласидан бўлишига, ота-онасининг таъқибларига қарамай қашшоқ Карлни танлади ва ҳаётининг охиригача унга садоқатли бўлиб қолди. Женни вафодор ёргина эмас, революцион курашда Маркснинг энг яқин мададкори ва ҳамкори бўлди.

Тўпламда келтирилган хатлар Маркс оиласининг ниҳоятда оғир шароитда яшаганлигидан далолат беради. 1850 йил 19 ноябрда жажжи Генрих Гвидо ҳаётдан кўз юмади. Шу куни у бир ёшга тўлган эди. Йўқсизлик ва етишмовчилик, оғир уй-жой шароитлари ҳамда рутубатли иқлим янги қайғу-аламларни келтириб чиқарди. Ҳали ёшига етмаган Франциска оғир формадаги бронхитга чалиниб, 1852 йили вафот этди. Оила қарз олиб тобут ясашга мажбур бўлди. Уч йилдан сўнг оғир азоблардан сўнг Маркснинг тўққиз ёшли ўғли Эдгар вафот этди. Тақдирнинг бундай кетма-кет зарбалари унча-бунча оилани букиб қўяр эди. Фарзандлардан бевақт жудо бўлса ҳам, ҳамма вақт қарз-ҳавола билан яшаб, турмуш захматларини чекиб келса ҳам Маркс оиласи учун умидсизлик ёт эди. Мактубларда бу оилада ҳукм сурган бардамлик, оптимизм, турмуш омадсизликларига нисбатан бардошлиликни сезамиз.

Маркс оиласида ота-оналар билан болалар ўртасида самимий, дўстона ва ўзаро ишончли муносабатлар ҳукмрон эди. Ота-оналар болаларнинг қизиқиш ва лаёқатларига эътибор билан қарашарди. Эр-хотин ҳамда бу оиланинг қадрдони Энгельс иқтидорли болаларга яхши маълумот бериш учун бор кучларини сарфлашган. Маркснинг икки катта қизи Женни ва Лаура аввал бошланғич мактабда ўқишади, кейин қизларнинг махсус олий мактабида таълим олишади. Иккалалари ҳам аъло баҳолар билан ўқишарди. Женнини айниқса, қадимги тарих ва Европа мамлакатлари адабиёти қизиқтирарди. У китобларни оригиналида ўқий оларди. Женни итальян ва француз тилларини мукаммал ўрганиб олиш билан кифояланмай музика ва рақсдан сабоқ оларди. Лауранинг қизиқишлари яна ҳам хилма-хил эди. У инглизча шеърлар ёзар, Гёте, Гейне ва бошқа немис ёзувчиларининг асарларини инглизчага таржима қилган эди. Айни вақтда яхшигина пазанда, дид билан, чиройли кийинадиган Лаура гимнастика ва чавандозликда ҳам илгарилаб кетган эди. Женни ҳам, Лаура ҳам Маркснинг илмий ишларида катта ёрдам беришган.

Хатлардан англашилича, оиланинг суюклиси Женни ва Лаурадан ўн-ўн бир ёш кичик бўлган Элеонора эди. Кенжатой опалари турмуш қуриб кетишгач, отасининг «секретари» бўлиб қолди. Маркс вафотидан сўнг у инглиз ва халқаро ишчилар ҳаракатида мустақил ишлашни давом эттирди, инглиз касаба союзлари фаолиятида актив қатнашди.

«Маркс оиласи хатларда» китоби пролетариат доҳийсининг ҳаёт йўли ҳақидаги мароқли ҳикоялардир. Китобда қизиқарли фотосуратлар, хатларда эслатилган шахслар ҳақида маълумотлар ҳам бор.

С. МУСАЕВ.

БУГУН — СОВЕТ МАТБУОТИ КУНИ

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ РУҲИ

Республикамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Ҳозир барча ишлаб чиқариш коллективларида юбилейолди социалистик мусобақаси тобора кенг қулоч ёйяпти.

Газета саҳифаларида шу кун нафаси сезилиб турипти. Ижодий коллективлар юбилей йилидаги жўшқин ҳаётни тараннум этиш билан бирга республикамизда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш, халқ хўжалигини индустрлаштириш ва коллективлаштириш, маданий революцияни амалга ошириш учун курашган ватандошларимиз, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари ҳаёти ҳақида ажойиб солномалар яратмоқдалар.

Келинг, газета редакцияларининг юбилейолди ишлари ва режалари ҳақида яхшиси қаламкашларнинг ўзларидан эшита қолайлик.

РАНГ-БАРАНГ ЖАНРЛАРДА

Районимизда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Яқинда район партия комитети бюроси тарих музейи ташкил қилиш ҳақида қарор қабул қилди. Музей ташкил қилиш бўйича тузилган комиссияга район партия комитетининг биринчи секретари К. Икромов бошчилик қиляпти. Уруш ва меҳнат ветеранларидан иборат комиссия кенг жамоатчиликка таянган ҳолда музейга материаллар ва экспонатлар йиғишни бошлаб юборди.

Районимиз меҳнаткашлари юбилей йилида давлатга 7500 тонна ғалла, 61 минг тонна сабзавот, 12 минг тонна картошка, 13 минг тонна гўшт, 10750 тонна сут, 7 миллион 400 минг дона тухум ва бошқа хил ноз-неъматлар етказиб бериш юзасидан умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириб юбордилар. Газетамиз саҳифаларида меҳнаткашларнинг ана шу юксак мажбуриятларни ошириб бажариш учун олиб бораётган фидокорона ишларини мунтазам ёритиб боряпти.

Ворошилов номли совхоз сабзавотчилик бригадаси бошлиғи Н. Саъдуллаев, «Оҳангарон» совхози сут соғувчиси Д. Маматова, Куйбишев номли совхоз озуқачилик бригадаси бошлиғи П. Тиллаевларнинг республикамиз юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан бошлаган ташаббуслари газетада эълон қилингач, уларнинг издошлари кўпайиб кетди. Газетанинг ҳар бир сонида ана шу меҳнат илғорлари ҳақида қизиқарли материаллар ўқиш мумкин.

Айни пайтда район журналистлари томонидан республикамизда социалистик тузумни қарор топтиришда актив иштирок этган ветеранлар ҳақида очерк ва лавҳалар ёзилмоқда. Жумладан, М. Азимовнинг Жданов номли колхоз ветерани, «Тошкент», «Пискент», «Бўзсув» канали қурилишларида жасорат кўрсатиб ишлаган Оқгул Ҳайдарова ҳақида лавҳаси газетхонларга жуда манзур бўлди.

Апрель ойида биз уруш қатнашчилари, партия ва меҳнат ветеранлари билан редакция ижодий коллективининг учрашувини ўтказдик. Унда иштирок этган ветеранлар газета таъсирчанлигини ошириш, район тарихини ёритишга оид қимматли фикрлар беришди.

А. АЪЗАМОВ,
«Оҳангарон» газетаси редактори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

ВЕТЕРАНЛАР БИЛАН БАМАСЛАҲАТ

Йил бошида газетада «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига — 60 ёрқин саҳифа» рубрикасини очдик. Шу темадаги энг яхши материаллар учун конкурс эълон қилдик. Ҳозиргача янги рубрика остида ўндан ортиқ очерк ва лавҳалар ёритилди.

Журналистларимиз райондаги хўжаликларнинг тарихини яратишда фаол иштирок этмоқдалар. Ҳозиргача ўн битта колхоз ва совхоз тарихи ёзиб бўлинди. Республикамиз юбилейи муносабати билан ёзилган хўжаликлар тарихидан очерклар, лавҳалар эълон қиляпмиз. Улар газетхонларда зўр қизиқиш уйғотмоқда.

Район қишлоқ хўжалигида 1725 меҳнат ветерани ишлайди. Шулардан 242 нафари мураббийлардир. Улар 670 нафар шогирд тайёрлашган. Биз газетанинг кундалик ишидан ташқари ишлаб чиқаришда алоҳида жонбозлик кўрсатган 500 нафар ветеран колхозчининг хотираларини ёзиб олишга аҳд қилганмиз. Бу хотиралардан айримлари газетада эълон қилинади.

Яқинда редакциямизда ветеран журналистлар билан учрашув ўтказилди. Унда газетанинг собиқ редактори М. Абдураҳмонов, уруш ва меҳнат ветерани Т. Муҳиддинов, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими А. Раҳимбердиев ва бошқалар газетада тарихий материаллар ёритиш, матбуотнинг жанговарлигини оширишга кўмаклашувчи қимматли маслаҳатлар беришди.

Албатта, хўжаликлар тарихини яратиш, ветеранлар ҳақида ёзиш, район меҳнаткашларининг юбилейолди мусобақасини газетада изчил ёритишга ҳалақит бермайди. Аксинча, бу билан журналистларимиз ўз тажрибаларини бойитадилар, ҳаётни чуқурроқ ўрганадилар.

М. МИРКОМИЛОВ,
Бўстонлиқ район «Коммунизм учун» газетаси редакторининг ўринбосари.

ЖОНЛАНГАН КЎҲНА ТАРИХ

Тиниқ ая Алимқулова ҳозир 92 ёшда. Янги ҳаёт куртаклари пайдо бўлаётган 20-йилларда ёш Тиниқ қишлоқ хотин-қизлари орасида актив иш олиб борди. Ўзи биринчи бўлиб паранжи ташлади, коллектив хўжаликлар тузишда фаоллик кўрсатди. Т. Алимқулова кўп йиллар район партия, совет органларида самарали меҳнат қилиб, бутун умрини эл-юрт бахт-саодати учун курашга бағишлади.

«Меҳнат байроғи» газетасининг мухбири Ш. Шоматова қаламига мансуб «Ҳаёт қўшиғи» сарлавҳали очеркда кекса коммунист Т. Алимқулованинг республикамиз ташкил топган дастлабки йиллардаги жўшқин фаолияти ҳикоя қилинади. «Озодлик учун толмас курашчи» очеркида эса меҳнат ветерани Бозорбой Абдураҳимовнинг колхоз тузуми давридаги амалга оширган ишлари баён этилган. Республика аҳамиятга молик пенсионер, партия ва меҳнат ветерани Тожи Худойбердиев ўз мақоласида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг дастлабки қадамлари ҳақидаги хотираларни баён этган.

Умуман, шу кунларда район газетасининг ҳар бир сонини варақлар экансиз, юбилей руҳи сезилиб туради. «Ўзбекистон дея аталур», «Бахтимиз учун курашганлар», «Юбилейни муносиб кутиб оламиз» каби рубрикалар остида саҳифалар, очерк, лавҳа ва хабарлар мунтазам бериб борилаётир.

Район пахтакорлари орасида республика юбилейи шарафига эллик центнерчилик ҳаракати қизғин авж олиб кетди. Газета саҳифасида чорвадорлар, маккажўхорикорлар, пиллакорларнинг ватанпарварлик ташаббуслари ҳам изчил ёритиб борилмоқда.

Редакция ижодий коллективи юбилей йили солномасини яратишда кўп сонли ишчи-деҳқон мухбирларининг актив ёрдамига таянмоқда. Район газетасида, айниқса, нон комбинати мастери республикада хизмат кўрсатган маданият ходими А. Маҳмудов, район суғориш тармоқлари бошқармаси бульдозерчиси И. Ҳайров, Керовчи қишлоқ Совети ижроия комитетининг секретари Н. Кенжаев, «КПСС XXVI съезди» совхози ишчиси Х. Масолиева каби жамоатчи мухбирлар фаол иштирок этишмоқда.

С. ИНОМОВ,
Пискент район «Меҳнат байроғи» газетасининг масъул секретари.

МУКОФОТЛАР БИЛАН ҚУТЛАЙМИЗ!

ИЖОДИЙ КОНКУРСЛАРНИНГ ҒОЛИБЛАРИ

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг секретариати 1983 йилда ўтказилган республика ижодий конкурсларининг якунларини чиқарди.

Журналистика соҳасида ўтган йилги энг яхши ишлар конкурси юзасидан қуйидагиларга **пул мукофотлари берилиб, Ўзбекистон Журналистлар союзи мукофоти лауреати нишони ва дипломи** топширилади:

ОРИФЖОНОВ Наримон, «Ёш ленинчи» газета редакцияси пропаганда бўлимининг мудири — **РСФСР** Ноқоратупроқ зонасини ўзлаштириш қатнашчиларига бағишланган «Истиқболи нурафшон диёр» умумий сарлавҳа остида шу газетада эълон қилинган очерклар туркуми учун ва **ТУРСУНОВ** Рафиқ Абдуқодирович, «Совет Ўзбекистони» газета редакциясининг бўлим мудири — Тюмень областида ишлаётган ўзбекистонликлар тўғрисида «Тюмендан хатлар» умумий сарлавҳаси остида шу газетада ва «Ёшлик» журналида босилган очерклар учун;

— **БОТИРОВ** Муродбек Қурбонович, Калинин район «Ленинчи» газетаси (Тошкент области) редакциясининг бўлим мудири — қишлоқда турмуш маданиятини ошириш проблемалари тўғрисида шу газетада эълон қилинган материаллар учун;

— **ЕРШОВ** Анатолий Андреевич «Звезда востока» журнали редакцияси публицистика ва очерк бўлимининг редактори — журналда босилган «Дўстлик шаҳри деб аташди», «Сифат калити», «Қитъалар учрашуви» публицистик материаллар учун;

— **ИСМОИЛОВ** Жўлдас Баратбоевич, «Қишлоқ ҳақиқати» — «Сельская правда» республика газетаси редакция бўлимининг мудири ва **КАРИМЖОНОВ** Комилжон республика радиоси пропаганда бош редакциясининг редактори — республика агросаноат комплекси қурилишлари ва меҳнатчилари тўғрисидаги материаллар ва радиоэшиттиришлар учун;

— **НОРМАТОВ** Иброҳим, «Сирдарё ҳақиқати» область газета редакциясининг бўлим мудири — шу газетада босилган илғор ишчилар ҳақидаги очерклар учун;

— **СОДИҚОВА** Шаҳзода Жўраевна, Фарғона область радиокомитетининг редактори — радио орқали эшиттирилган ахлоқий мавзулардаги репортажлар, очерклар ва лавҳалар учун.

Ўзбекистон телевидениесининг ўз мухбири **ЗУБКОВ** Геннадий Степанович; республика «Ўқитувчилар газетаси» редакциясининг бўлим мудири **ИБРОҲИМОВ** Ҳусан; **КРУЖИЛИНА** Ольга Федоровна «Ташкентская правда» область газетаси редакциясининг хатлар ва оммавий ишлар бўлими мудири; **МУХАМЕТЗЯНОВ** Рашит Фаатович республика «Комсомолец Узбекистана» ёшлар газетаси редакциясининг бўлим мудири; **НЕЧИПОРЕНКО** Валерий Петрович, республика «Правда Востока» газетаси редакциясининг бўлим мудири; **СЛУХОВ** Федор Михайлович Самарқанд область «Ленинский путь» газетаси редакциясининг бўлим мудири — матбуотда эълон қилинган, телевидение орқали кўрсатилган актуал мавзулардаги материаллар учун **Ўзбекистон Журналистлар союзининг дипломлари** билан мукофотландилар.

«Пахтакорнинг олтин қўллари» шиори остида дала меҳнатчиларининг социалистик мусобақасини энг яхши ёритганлик конкурси юзасидан республика «Правда Востока» газетаси редакцияси; республика радиоси қишлоқ хўжалиги бош редакцияси; «Кашкадарьинская Правда», «Ленинский путь», (Самарқанд область), «Хоразм ҳақиқати» область газеталари редакциялари; «Тошкент оқшоми» — «Вечерний Ташкент» шаҳар газетаси редакцияси; Косонсой район «Ленинчи» газетаси редакцияси (Наманган области), Ўзбекистон район «Пахтакор» газетаси редакцияси (Фарғона области), Москва район «Янги ҳаёт» газетаси редакцияси (Андижон области) коллективларига Ўзбекистон Журналистлар союзининг пул мукофотлари ва дипломлари берилди.

«Совет Ўзбекистони», «Қишлоқ ҳақиқати» — «Сельская правда», «Комсомолец Узбекистана» республика газеталари; «Бухоро ҳақиқати», «Ленинское знамя» (Сурхондарё области), «Наманганская правда», «Тошкент ҳақиқати», «Ферганская правда» область газеталари; Комсомолобод район «Комсомолобод тонги» газетаси (Андижон области), Тўрақўрғон район «Машъал» газетаси (Наманган области), Наманган район «Учқун» газетаси редакцияларининг коллективлари пахтакорлар социалистик мусобақасини ёритишда актив қатнашганликлари учун Ўзбекистон Журналистлар союзининг дипломлари билан мукофотландилар.

Район, шаҳар ва кўп тиражли газета редакцияларида оммавий ишларни яхши йўлга қўйганлик учун М. И. Ульянова номидаги конкурс юзасидан Иштихон район «Колхоз ҳаёти» газета редакцияси (Самарқанд области) коллективига биринчи мукофот ва 1 даражали диплом; Задарё район «Коммунизм йўли» газета редакцияси (Наманган области), Пахтакор район «Пахтакор» газета редакцияси (Жиззах области) коллективларига иккинчи мукофот ва II даражали дипломлар; Ленин йўли район «Ленин йўли» газета редакцияси (Сурхондарё области), Шовот район «Совет пахтакори» газетаси редакцияси (Хоразм области), «Ташсельмашевец» кўп тиражли газета редакцияси коллективларига учинчи мукофот ва III даражали дипломлар берилди.

ДАВРА СУҲБАТИ

Оққўрғон район «Мўл ҳосил учун» газетаси редакциясида матбуот ветеранлари ва қишлоқ мухбирлари билан учрашув бўлиб ўтди. Суҳбатга ветеран журналистлар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари А. Оққулов, З. Болтаев, Жданов номли 3-ўрта мактаб директори М. Ойдинов, Э. Тельман номли 4-ўрта мактаб ўқитувчиси Т. Мирзааҳмедов, Охунбобоев номли колхоз аъзоси Қ. Сайдинохунов, район «Союзпечать» агентлиги ходими М. Канзафаров каби актив мухбирлар таклиф этилди.

Суҳбатни район партия комитетининг секретари С. Ж. Йўлдошева бошлаб берди. У ўз сўзида район газетаси КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми ҳамда партиямиз Марказий Комитетининг кейинги қарорлари асосида ўз ишини намунали ташкил этишга эришаётганлигини алоҳида таъкидлади.

Шундан сўнг кекса ишчи-деҳқон мухбирлари ўз фаолиятлари ҳақида гапириб бердилар, газетанинг таъсирчанлигини ва ўқимишлилигини оширишга қаратилган қимматли таклиф ва мулоҳазалар билдирдилар. Улар район газетаси редакцияси қошида мураббийлар совети тузишни таклиф этишди. Шунингдек, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги олдидан энг яхши очерк, шеър ва ҳикоялар учун конкурс эълон қилинишини мақсадга мувофиқ деб топдилар.

Т. МАМАТОВ.

● **ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети нашриёти матбаачилари Совет матбуоти кунини меҳнатда янги ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдилар. Коллектив Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг биринчи квартал якунлари бўйича КПСС Марказий Комитети Ишлар бошқармаси ва мамлакат маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Суратда: мусобақа илғорларидан газета-ротация цехи печатниклари Михаил Бабий ва Вячеслав Дмитриев босиб чиқарилаётган газета сифатини кўздан кечиришяпти.**

В. Портнов фотоси.

СЎЗ — ИШЧИ МУХБИРЛАРГА

ТАЪСИРЧАН ВА ҲАҚҚОНИЙ

Газеталар билан ҳамкорлик қила бошлаганимга ўттиз йилдан ошди. Бу давр ичида ўнлаб лавҳа, мақола ва хабарларим босилиб чиқди. Мендек оддий ишчини қўлига қалам олишга нима мажбур қилади? Шундай савол туғилиши табиий.

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ремонт-механика цехида кўплаб меҳнатсевар кишилар бор. Уларнинг ҳар бир кунини жасоратга қиёс қилса арзийди. Мен ана шу матонатли ҳамкасбларим, азамат ишчилар фаолиятини тараннум этиш мақсадида илк бор қўлимга қалам олгандим. Цехимизда турли техника ва механизмлар созланади. Ойлик ва квартал планлари мунтазам бажариб борилади.

Бир қарашда ҳамма нарса жойидадек туюлади. Лекин, бу ердаги хўжасизлик, исрофгарчилик ҳоллари ўзини корхонанинг ҳақиқий эгаси ҳисоблайдиган ишчи кўзига яққол ташланади. Бизнинг цехимизда илгари металл буюмлар, эҳтиёт қисмларни тежашга яхши аҳамият берилмасди. Ҳамкасбларим билан маслаҳатлашиб, шу ҳақда газетага ёздим. Мақола эълон қилингач, коллективда муҳокама қилинди. Камчиликларни бартараф этиш учун зарур тадбирлар белгиланди.

Мухбирлик фаолиятим давомида анчагина шу хилдаги танқидий мақолалар ёздим. Албатта, буларнинг барчаси конкрет фактлар ва мисоллар билан асосланган эди.

Камчиликларни танқид қилиб, уларни йўқотиш йўлларини кўрсатиш ҳар бир ишчи — мухбирнинг муқаддас ишидир. Оқилона танқид ҳам ихтирочилик ва рационализаторлар таклифлари сингари давлатнинг минг-минглаб сўм маблағини иқтисод қилишга, ишнинг олға босишига самарали ёрдам беради. Чунки, партия матбуоти минбаридан айтилган сўз ниҳоятда таъсирчан ва ҳаққонийдир.

И. ЗИМИН,
слесарь, коммунистик меҳнат зарбдори.

МУНДАРИЖАСИ — РАЙОН ҲАЁТИ

...Редакция ҳузуридаги ишчи-деҳқон мухбирлари мактабининг навбатдаги машғулоти матбуот тарихига бағишланди. Машғулотга таклиф этилган ветеран журналистлар Оржоникидзе район партия комитети, халқ депутатлари район Советининг органи «Коммунизм тонги» газетаси мисолида ўзбек совет матбуоти босиб ўтган йўл ҳақида тингловчиларга қизиқарли ҳикоя қилиб бердилар.

Бу ерда ишчи-деҳқон мухбирлари мактабининг ташкил этилганига тўққиз йил бўлди. Ўтган йиллар давомида мактабни кўплаб ҳаваскор қаламкашлар тамомлаб чиқдилар. Ҳозир улар 15 та ишчи-деҳқон мухбирлари постига бирлашган ҳолда ўз мақола ва хабарлари билан газета сиҳафаларида актив қатнашиб келмоқдалар.

Бугунги машғулотга таклиф этилган ветеран журналистлар ҳам ижодни ишчи-деҳқон мухбири сифатида бошлашган эди. Улар дастлабки беш йилликлар қаҳрамонлари ҳақида, Улуғ Ватан уруши йилларида фронт орқасида фидокорона меҳнат қилиб ғалабага муносиб ҳисса қўшган ҳамқишлоқлари тўғрисида илҳом билан ёздилар, тинч қурилиш даври ҳаётини газета саҳифаларида тўла қонли ифодаладилар.

«Коммунизм тонги» газетасининг 1-сони бундан ярим аср муқаддам «Зарбдор пахтачи» номи билан чиққан эди. У ўша даврда Тошкент район сиёсий бўлимининг газетаси эди. 1934 йилда Оржоникидзе райони ташкил этилгач, машина-трактор станцияси сиёсий бўлимининг органига айланди. Газета ўша даврда халқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуриш, саводсизликни тугатиш, хотин-қизлар озодлиги учун курашга даъват этувчи жанговар материаллар билан тўлиб чиқарди.

Давр билан бирга газета мундарижаси ҳам ўзгариб борди. Саҳифаларга совет ватанпарварлиги, социалистик тузум афзалликларини тараннум этувчи янги-янги

«КОММУНИЗМ ТОНГИ» — 50 ЁШДА

мавзулар кириб келди. Ҳозир газета СССР Озиқ-овқат программасини ҳал этиш учун бошланган умумхалқ мусобақасини кенг ёритишга алоҳида эътибор бермоқда. «СССР Озиқ-овқат программасини амалга оширамиз», «Мусобақа — қудратли куч», «Бизнинг ташаббускорларимиз», «Чорвачилик — зарбдор фронт» каби рубрикалари остида берилаётган ранг-баранг материалларда кундалик ҳаёт нафаси сезилиб турибди.

Район меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида яна ҳам юксак марраларни кўзлаганлар. Соҳибкор ва чорвадорлар, пиллакор ва ғаллакорлар КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари қарорлари асосида меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини эса қўшимча 0,5 процент арзонлаштириш учун бошланган умумхалқ мусобақасида актив иштирок этмоқдалар. Шу кураш давомида туғилаётган янги ватанпарварлик ташаббуслари, эришилаётган муваффақиятлар «Коммунизм тонги» саҳифаларида турли форма ва жанрларда ёритилмоқда.

Газетанинг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишдаги ярим асрлик хизматлари муносиб тақдирланди. У Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғига сазовор бўлди. Газета редактори Т. Ҳакимовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилди, газета ходимлари, босмахона ишчиларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

Юксак мукофот редакция коллективини ва барча штатсиз активларни янги ижодий парвозларга руҳлантирмоқда. Газетанинг ярим асрлик юбилейи нишонланаётган шу қутлуғ дамларда район журналистлари, ишчи-деҳқон мухбирлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини бажаришга ўзларини тўла сафарбар деб билмоқдалар.

7 МАЙ—РАДИО КУНИ

● ЎЗБЕКИСТОН радиосининг ижодий ходимлари ўзларининг анъанавий байрамларини катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Суратларда: [чапдан ўнгга] бош режиссёр Рустам Қурбонов, бўлим мудири шоир ва драматург Ҳайдар Муҳаммад, редакторлар Аҳмаджон Рўзиев, Муҳаббат Акромхўжаевалар радио композициялни ёзиш жараёнида; Тошкент овозини чет элларда ҳам эшитишади. Суратда ҳинд редакциясининг дикторлари Баҳодир Умаров ва Шоҳиста Қодировалар микрофон олдида.

В. Портнов фотолари.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ● ҚАРШИСИДА

«ИНСОН ВА ЗАМИН»

Ўзбекистон телевидениесининг қишлоқ хўжалик кўрсатувлари Бош редакцияси «Инсон ва замин» деб номланган янги ижтимоий-сиёсий ва адабий-бадиий программани телетомошабинлар эътиборига ҳавола эта бошлади. Бу туркумда берилаётган кўрсатувларда деҳқонлар ва чорвадорларнинг эл-юрт маъмурчилиги йўлида олиб борилаётган ишлари, эришилаётган ютуқлар, белгиланаётган янги режалар ҳақида атрофлича ҳикоя қилинаяпти.

Дастлабки кўрсатув Калинин ва Тошкент районлари меҳнаткашлари амалга ошираётган ишларга бағишланди. Ҳар икки район меҳнаткашлари ҳам эл дастурхонини ноз-неъматлар билан тўкин-сочин қилиш йўлида дадил олға боряптилар.

Москвада агросаноат комплекси проблемаларига бағишлаб ўтказилган Бутуниттифоқ иқтисодий кенгашнинг қатнашчиси, Калинин район партия комитетининг биринчи секретари Р. Қ. Қамбаров телетомошабинларга коммунистик мўл-кўлчилик яратишда тўпланган илғор иш тажрибаларидан сўзлаб берди. Мақтовга сазовор ери шундаки, бу район меҳнаткашлари 1981—1985 йилларда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни, бир ярим — икки баравар кўпайтириш юзасидан ташаббус билан чиққан эдилар. Ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Шу кунларда калининликлар ана шу ташаббусни рўёбга чиқариш учун ғайрат-шижоат билан ишламоқдалар. Жумладан, гўшт етиштириш ҳозирги пайтда 1980 йилдагига нисбатан 159 процентга ўсди. Чорвачиликнинг бошқа жабҳаларида ҳам сезиларли ютуқлар қўлга киритиляпти.

«Инсон ва замин» программасининг бошқа саҳифаларида ёритилган актуал масалалар ҳам телетомошабинлар эътиборини ўзига жалб этмоқда. Программани тайёрлаётган журналистларга янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

ҚАҲРАМОНЛАР—ФАХРИМИЗ

Яқинда область ҳарбий комиссариатида Тошкент шаҳри ва областида яшовчи Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари билан учрашув ўтказилди.

Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссари, полковник Ў. Р. Мўминов ҳозирги кунда меҳнат ва уруш ветеранлари олиб бораётган катта сиёсий-тарбиявий ишлар, ёш авлоднинг улар кўрсатган жасорат намуналарига садоқати тўғрисида гапириб, қаҳрамонларни шонли сана билан табриклади.

Айни кунда пойтахт областимизда 28 нафар Совет Иттифоқи Қаҳрамони истиқомат қилади. Улар давлат ва жамоат ишларида актив иштирок этмоқдалар, келажак ворисларини коммунистик интернационализм, ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига улкан ҳисса қўшмоқдалар.

Қаҳрамонлар номидан сўзга чиққан Сергей Киселёв, партия ва ҳукуматимиз томонидан меҳнат ва уруш ветеранларига кўрсатилаётган ғамхўрликка жавобан янада актив фаолият кўрсатажакларини билдирди.

А. ХЎЖАМОВ.

БЕЛДИРСОЙДА ҚУРИЛЯПТИ

«Узбекгидроэнергострой» тресги қурувчилари Белдирсой воҳасида қурилиш ишларини бошлаб юбордилар. Бу—икки километр 200 метр узунликдаги чанғи спорти учун махсус трассадир. У Кунбел тепалигида бунёд этилмоқда.

Янги трасса лойиҳасини Москвадаги «Союзпроммеханизация» институти ходимлари тайёрлашган. Мазкур объект шу йилнинг декабрь ойида фойдаланишга топширилади.

Келаси йил январь ойида худди шу ерда халқаро мусобақалар ўтказиш кўзда тутилган. Шунинг учун ҳам бунёдкорлар бу трасса қурилишига алоҳида масъулият билан ёндашяптилар.

А. РАҲИМОВ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

ДУШАНБА, 7. V

РАДИО КУНИ, БАРЧА АЛОҚА ТАРМОҚЛАРИ ХОДИМЛАРИНИНГ БАЙРАМИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Радио кунига. Телефильмлар: «Радио — революцияга», «Унутмай, ёдда сақлаганлар ҳақида».
10.35 Болалар учун фильм. «Шимол дайдилари».
11.50 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.50 «Биргаликда аҳил оиламиз».
13.10 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.15 «Саксонинчи йиллар коммунистлари». Телефильмлар: «Оддий одам», «Ханамов ери».
16.00 К. Симонов. «Учинчи адъютант».
16.45 «Мен — бугун ва эртага». Мактаб ўқувчиларининг олоқачи касбларига оид назария ва кўникмаларни яхши билиш учун мусобақаси.
17.30 «Онамларнинг мактаби».
18.00 Ҳужжатли фильм премьераси. 3-фильм. «Зарур» дегани нима».
18.30 «Русский сувенир» ансамбли чалади.
18.50 «Ишлар ва одамлар». «БАМ. Саксон тўртинчи йил баҳори».
19.20 «Дунё воқеалари».
19.35 «Футбол шарҳи».
20.05 «Берлин йўлида». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» —МАСК.
23.45 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15-9.35 «Хотирамиз посбонлари». Ҳужжатли фильм.
10.05 «Рус тили».
11.05-11.35 «АБВГДейка».
12.05—12.40 «Фан ва турмуш».
14.35 «Правда» ҳақида сўз». Телефильм.
15.35 Тарих саҳифалари. «Қалб хотираси».
16.25 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 Академик эшкак эшиш бўйича СССР чемпионати.
19.30-20.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.00 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар программаси.
22.25 «Фронтдошлар». Телефильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.
11.30 «Брест қалъаси болалари». Телефильм.
12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Зарница-84» (рус.).
12.30 Ўқув программаси.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.20 «Бугун — Радио куни». «Қоғозсиз ва масофасиз газета».
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» —«Торпедо» (Москва). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот» (рус.).
20.50 «Ахборот».
21.10 «Ваня қандай қилиб хотин танлади». Катталар учун мультфильм.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.15 Радио кунига бағишланган концерт. А. Навоий номли Давлат академик Катта театридан трансляция пайтида ёзиб олинган.
23.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.30 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Қизиқувчилар экрани».
18.40 «Ой бориб, омон қайт». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 Врач маслаҳати.
20.45 «Ўқинг, тингланг, томоша қилинг». Телефильм.
21.00 «Сен баҳорда туш бўлиб кирдинг». Музикали телефильм.
21.30 МТ II

ҲУРМАТЛИ ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР!

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети ўз программаларига ўзгаришлар киритиши мумкин.

СЕШАНБА, 8. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Мен—бугун ва эртага».
10.25 «Берлин йўлида». Бадиий фильм.
11.50 Духовой оркестр концерти.
12.35 Ҳужжатли фильмлар: «Инсонпарварлик орқали тинчликка», «Бу бизнинг келажагимиз».
13.05 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Ульяновск». Телефильм.
15.35 А. Караманов. «Ғалаба поэмаси». МТ ва БР Катта симфоник оркестри ижро этади.
16.10 «ГДР билан учрашув». Киноочерк.
16.40 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
17.10 «Мардлик мактаби».
18.10 Ленинград «Хореографик миниатюралар» ансамбли балет артистларининг концерти.
18.30 Ҳужжатли фильм премьераси. 4-фильм. «Гагарин мактабда ўқиб юрган пайтлар».
19.00 «Расмларда қуёш акси бор».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Халқ куйлари.
19.45 «Вираж». Ёшлар спорт кўрсатуви.
21.30 «Время».
22.05 Союзлар уйининг Колонна залида Радио кунига бағишланган концерт.
00.35 «Дунё воқеалари».
00.50 Тинчлик велосипед пойгаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15-9.35 «Ҳамма стартда». Телефильм.
9.55-10.15 «Гигантнинг туғилиши». Илмий-оммабоп фильм.
12.05-12.40 «Шахмат мактаби».
14.30 Н. Заболоцкий лирикаси.
15.15 СССР Герби.
15.45 Уруш йиллари шеърлари ва қўшиқлари.
16.30 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.55 «Учинчи бор туғилиши». Телефильм.
19.45-20.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.45 Совет тасвирий санъати Улуғ Ватан уруши йилларида.
21.20 Телевизион кўрик-конкурс. Клин шаҳар ойна заводи клубининг духовой оркестри чалади.
21.30 «Время».
22.05 «Беш кечаю беш кундуз». Бадиий фильм. («Мосфильм» ва ДЕФА (ГДР).

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Пионерлар мамлакатида».
18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ҳамшаҳарларимиз шундай хизмат қилмоқдалар» (рус.).
19.00 «Турмуш ва маданият».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ғалаба кунига. «Баҳорга ҳамоҳанг». Музикали фильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Гулла, яшна, она диёрим». Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг хори ҳамда халқ чолғу оркестри иштирокида музикали-адабий композиция.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Пиллачиларнинг шу кунги муҳим вазифалари».
22.20 «Эльбадаги учрашув». Бадиий фильм (рус.).

● ЎзТВ II

9.00—16.35 МТ II
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 Рус тили — мактабгача ёшдаги болаларга. «Миллий болалар боғчаларида эрталик уларни рус тилида сўзлашишга ўргатишнинг воситаси сифатида».
18.45 «Вахта давом этади». Телефильм.
19.15 Ўқув программаси.
19.45 Тошкент янгиликлари.
20.10 «Прага каштанлари остида». Фильм-спектакль. 1-серия (рус.).
21.30 МТ II

ЧОРШАНБА, 9. V

1941—1945 ЙИЛЛАРДАГИ УЛУҒ ВАТАН УРУШИДА СОВЕТ ХАЛҚИ ҒАЛАБАСИНИНГ БАЙРАМИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ветеранлар қалбан қаримайдилар». Улуғ Ватан уруши ветеранларидан иборат Москва эркаклар хори куйлайди.
10.35 «Совет Армияси. Совет солдати — олий унвон». Ҳужжатли фильм премьераси.
10.55 Духовой оркестр концерти.
11.25 «Ер юзида ҳаёт тантанаси учун». Ғалаба байрамига бағишланган шеърий композиция.
12.00 МТ ва БР болалар Катта хорининг чиқиши.
13.00 «Йиллар ва тақдирлар». Ҳужжатли фильм премьераси.
14.05 «Қалбга яқин қўшиқлар».
14.50 В. Розов. «Мангу барҳаётлар». Фильм-спектакль.
17.15 «Бугун — Ғалаба байрами». СССР Мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколов сўзи.
17.30 «Менинг жанговар сафдошларим». Киноконцерт.
18.30 Янгиликлар.
18.40 Мультфильм.
19.00 «Едингдами, ўртоқ». Улуғ Ватан уруши ветеранларининг Москвадаги анъанавий учрашувидан репортаж.
19.50 ФАШИЗМГА ҚАРШИ ЖАНГЛАРДА ҚУРБОН БЎЛГАНЛАРНИНГ ПОРЛОҚ ХОТИРАСИ. Бир минутлик сукунат.
20.10 «Қадрдон далалар». Концерт.
20.25 «Антоша Рибкин». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.15 «Ғалаба салюти». Останкино концерт студиясида байрам кечаси.
23.45 Тинчлик велосипед пойгаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.
00.05 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Ғалаба байрамига ҳужжатли фильмлар: «Махфий буюртма», «Жасоратнинг давоми», «Лочинлар ҳам парвоз этишди».
10.20 А. Твардовский. «Поэмалар».
10.50 «Оталар шинелида ўтган ёшлик». 40-йилларнинг пионерлари ҳақида.
12.00 И. ва В. Ольшанскийлар. «Тропининлар». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
14.45 «Москвада май». Совет қўшиқларидан концерт.
15.35 Болалар учун фильм. «Ғовворслар сув остида».
16.55 «...Шунингдек цирк ҳам». Фильм-концерт премьераси.
17.40 «Ҳужжатли экран». Киноилова.
18.25 Мультфильмлар.
18.50 «Қалб унутармиди». Фильм-концерт.
19.50 ФАШИЗМГА ҚАРШИ ЖАНГЛАРДА ҚУРБОН БЎЛГАНЛАРНИНГ ПОРЛОҚ ХОТИРАСИ. Бир минутлик сукунат.
20.10-20.30 «Биз бахтиёр эдик». Н. Подвойский. Илмий-оммабоп фильм.
20.45 «Ғалаба куйи янграганда». Фильм-концерт.
21.30 «Время».
22.15 «Мени ерда кутишяпти». Бадиий фильм.

● ЎзТВ 1

10.00 «Ахборот».
10.20 «Ҳужжатли кино экрани». Ғалаба байрамига бағишланади.
11.05 «Ҳарбий оркестр сафда». СССР Мудофаа министрлиги алоҳида намунали оркестри ижро этади.
11.50 «Жангчи шоирлар — бизнинг меҳмонимиз».
12.20 «Икки Фёдор». Бадиий фильм (рус.).

* * *

17.45 Кўрсатувлар программаси.
17.50 «Солдат отаси». Бадиий фильм.
19.20 «Бизнинг буюк ғалабамиз». Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий округи жанговар тайёргарлик бошқармасининг бошлиғи, генерал-лейтенант И. Е. Бобров сўзи.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.50 Москва. ФАШИЗМГА ҚАРШИ ЖАНГЛАРДА ҚУРБОН БЎЛГАНЛАРНИНГ ПОРЛОҚ ХОТИРАСИ. Бир минутлик сукунат.
20.10 «Мангу олов», «Халқ қалбида». Телефильмлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Мардлик мадҳияси». Ғалаба байрамига бағишланган кўрсатув.
21.30 Москва. «Время».
22.15 «Мардлик мадҳияси». Ғалаба байрамига бағишланган кўрсатув (давоми).
23.05 Ғалаба байрамига бағишланган спорт байрами. Тошкент ипподромидан репортаж.
23.45 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00—17.40 МТ II
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Халқ хотирасида». Телефильм.
18.35 «Мен шунга қарор қилдим ва шуни бажараман». Телефильм.
19.05 «Қўшиқ қўшиқни чорлайди». Фильм-концерт.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 «Совет киноси». Киножурнал.
20.35 «Прага каштанлари остида». Фильм-спектакль. 2-серия (рус.).
21.30 МТ II

ПАЙШАНБА, 10. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.50 «Парвоз этмоқчиман». Телефильм.
10.20 «Экран дўстларни чорлайди».
10.55 «Антоша Рибкин». Бадиий фильм.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ уфқлари». Ҳужжатли фильмлар: «Қадрдон ер инъомлари», «Сиз бу ерда қандай яшаяпсиз?», «Директорнинг ҳаётидан».
16.20 «Рус тили».
16.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.35 «Алексей Экимян қўшиқлари». Фильм-концерт премьераси.
18.00 «Шахмат мактаби». «Маҳорат сабоқлари».
18.30 «Миллионлар ленинча университети». «Икки дунё — икки сиёсат».
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Совет киноси». Киножурнал.
19.40 Халқ хорларининг II Бутунроссия кўриги.
20.30 Чехословакия телевидениесининг Чехословакия фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг 39 йиллигига бағишланган программаси.
21.30 «Время».
22.05 «Санъат усталари». РСФСР халқ артисти О. Басилашвили.
23.30 «Дунё воқеалари».
23.45 Тинчлик велосипед пойгаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15-9.35 «Инсон, машина, туйғу». Илмий-оммабоп фильм.
12.10-12.40 «Онамларнинг мактаби».
14.15 «Драматургия ва театр». Г. Ибсен.
15.05 «Оталар изидан борар солдатлар». Бадиий фильм, субтитр билан.
16.30 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Чашмалар».
19.20 «Тўққизинчи застава». Ҳужжатли фильм.
19.30-20.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.50 «Е. Колесник куйлайди». Фильм-концерт.
21.05 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». Х. Кутателадзе.
21.30 «Время».
22.05 «Пишмаган малина». Телевизион бадиий фильм премьераси (ЧССР).

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Нурли чеҳралар». Болалар учун фильм-концерт.
10.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
11.00 «Солдат отаси». Бадиий фильм.
12.30 Ўқув программаси.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мен тинчлик учун овоз бераман».
19.00 КПСС Марказий Комитети (1983 й) июнь Пленуми қарорлари — ҳаётга! «Ижтимоий фанларни ривожлантиришнинг актуал масалалари».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг мақомчилар ансамбли ижро этади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Мустаҳкам озуқа базаси учун».
22.25 «Театр учрашувлари». Ленинград Ёш Томошабинлар театри — бизнинг меҳмонимиз.
23.25 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.30 МТ II
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Баҳорда боғда». Музикали телефильм.
18.45 «Улар 16 ёшга тўлмаган эдилар». Телефильм.
19.05 «Классик куй саҳифалари».
19.50 Реклама.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «МХАТ мактаб-студиясининг 1-курсида». Ҳужжатли фильм. 1-қисм (рус.).
21.20 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал.
21.30 МТ II

ЖУМА, 11. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Мардлик мактаби».
10.40 «Мени ерда кутишяпти». Бадиий фильм.
12.00 «Қўшиқ инсон билан қолади».
13.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.15 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Ҳужжатли фильмлар.
16.15 Кировоград шаҳар «Весна» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
16.35 «Стадион ҳамма учун».
17.10 «Сенинг ленинча кутубхонанг». В. И. Ленин. «Материализм ва эмпириокритицизм». 2-кўрсатув.
17.40 М. Мусоргский номли Урал Давлат консерваториясининг ўқитувчилари ва студентлари ижро этади.
18.05 Мультфильм.
18.45 «Фан ва турмуш».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Юр, кўрасан». Вятка дарёси ҳақида телефильм.
19.45 М. Фрадкин асарларидан концерт.
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) —«Спартак».
23.45 «Дунё воқеалари».
24.00 Тинчлик велосипед пойгаси. ГДРдан олиб кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15-9.35 «Композитор Глазунов». Илмий-оммабоп фильм.
12.05—12.40 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
14.10 Л. Леонов. «Ҳужум».
14.55 «Совет монументал ва портрет ҳайкалтарошлиги».
15.25 «Қай томон оқяпсан, Амударё» Илмий-оммабоп фильм.
15.45 «Звездочёт». Тележурнал.
16.30 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Москва юлдузлари» санъат фестивали. Концерт.
19.40—20.30 Э. Асадов поэзияси.
20.55 «Дунё ва ёшлар».
21.30 «Время».
22.00 «Экилмаган жавдарининг гуллаши». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Мультфильм.
10.40 «Ёзувчилар — болаларга». Шарль Перро (такрорий).
11.30 Ўқув программаси.
12.00 «Касблар ҳақида ҳикоялар». «Студент қурилиш отрядлари жангчиларини касб-ҳунар кўникмаларига ўргатиш» (рус.).
12.30 Ўқув программаси.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Баҳор нашидаси». Ўткир Рашид.
18.35 «Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат» (рус.).
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор»—МАСК. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот» (рус.).
20.50 «Ахборот».
21.10 «Бошланиши». Катталар учун мультфильм.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Дунё воқеалари».
22.30 «Эртага — премьера». Кинокўрсатув.
23.40 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.35 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 Ўқув программаси.
18.50 Болалар учун фильм. «Қойилмақом Фердинанд» (рус.).
19.50 «Педиатр маслаҳати».
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 «Китоб дўстлари».
20.55 «МХАТ мактаб-студиясининг 1-курсида». Ҳужжатли фильм. 2-қисм (рус.).
21.30 МТ II

ШАНБА, 12. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ўсмирлар ижоди».
10.25 «Спортлото»нинг 19-тиражи.
10.35 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
11.05 «Дўстлик ва ҳамкорлик йўлларидан». СССР билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам ҳақида киноочерк.
11.30 «Сизни қизиқтирган адабиётлар».
12.15 Б. Чайковский. 3-«Севастополь» симфонияси.
13.00 «Тўхтахон опанинг алласи». Телефильм премьераси. «Улкан тақдир эгалари» туркумидан.
13.30 «Мардлик қонунига биноан». Кўрсатувни ёзувчи Ю. Семёнов олиб боради.
14.00 Халқ бадиий ижоди Бутуниттифоқ кўриги.
14.20 «Сиз бунга қодирсиз».
15.05 «Дунё воқеалари».
15.20 Болалар учун фильм. «Уддабурон Берендеев».
16.25 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
16.55 «Опера солисти — Леонид Сметанников». Фильм-концерт премьераси.
17.30 Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати.
18.00 Мультфильм.
18.20 «Қасосдан қочиб юрганлар». Ҳужжатли фильм премьераси.
19.10 «Ҳайвонот оламида».
20.10 «Месье Ленуар, қайсики...» Телеспектакль премьераси. 1-қисм. Автор — А. Салакру.
21.30 «Время».
22.05 «Месье Ленуар, қайсики...» 2-қисм.
23.25 Оперетта артистларининг концерти.
00.10 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.30 Спорт ҳақида ҳужжатли фильмлар.
10.10 «Тонгги почта».
10.40 МОЛДАВИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
11.50 «Жаҳон музейлари бўйлаб». Кинокўрсатув.
12.35 «Мана шундай мўъжизалар». Телевизион бадиий фильм премьераси.
13.40 «Саёҳатчилар клуби».
14.40 Союзлар уйининг Колонна залида санъат усталарининг концерти.
16.00 М. Горький. «Егор Буличов ва бошқалар». Фильм-спектакль.
18.35 «Музикали киоск».
19.05 «Қияликдаги уй». «Қишлоқ қиссалари» туркумидан телефильм.
20.15—20.30 «Халқаро обзор».
20.45 «Здоровье».
21.30 «Время».
22.00 «Москва юлдузлари» санъат фестивали. Концерт.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Ёш гвардия». Бадиий фильм. 1-серия (рус.).
11.55 «Ўзбек киноси усталари». ЎзССР халқ артисти С. Хўжаев.
12.55 «Ҳовлимиздаги стадион» (рус.).
13.25 Адабий театр. Азим Суюн. «Она-Ер нидоси».
14.05 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак».
14.35 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор».

* * *

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Мўъжизалар оламига саёҳат».
19.00 «Ота-оналар университети».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Санъат ва меҳнат ҳамкорлиги».
20.15 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал.
20.30 «Ахборот».
20.50 Бобомурод Ҳамдамов куйлайди.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ғўза парваришига — аъло сифат».
22.25 Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII Тошкент Халқаро кинофестивали олдидан.
23.30 Кўрсатувлар программаси.

● 17.55—21.30 ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

ЯКШАНБА, 13. V

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Болгар халқ оҳанглари».
10.00 Телефильмлар: «Псел дарёси ёқасидаги шаҳар», «Таниш қирғоқлар бўйида».
10.35 «Будильник».
11.05 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
12.05 «Здоровье».
12.50 «Тонгги почта».
13.20 «Совет тупроғидаги учрашувлар».
13.35 «Қишлоқ янгиликлари».
14.35 «Музикали киоск».
15.05 «Бу даҳшат-ку». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1- ва 2-сериялар.
17.15 «Саёҳатчилар клуби».
18.20 М. Ю. Лермонтов. «Демон». Фильм-концерт премьераси.
19.05 «Халқаро панорама».
19.50 Мультфильмлар.
20.10 «Деразаларни очинг». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Дунё ва ёшлар».
22.40 «Футбол шарҳи».
23.10 «Кинорежиссёр Юлий Райзман». Ҳужжатли фильм премьераси.
23.30 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!»
9.20 Ҳужжатли фильмлар: «Болалар урушнинг расмини чизишяпти», «Пионерия».
10.00 «Рус тили».
10.30 Новосибирск камер хорининг концерти.
10.50 П. И. Чайковский. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 1-концерт.
11.30 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.30 «Ерда, самода ва денгизда».
13.00 «Кинопанорама».
14.35 «Замондошларимиз куйлари».
15.35 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
16.10 Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қўшиқлари ижрочилари Бутуниттифоқ конкурсининг лауреатлари И. Мальгина ва Э. Бобоев жаҳон халқларининг қўшиқларини куйлайдилар.
16.50 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. 2-ҳаво армияси ветеранларининг учрашуви.
18.20 «Бонивур қалби». Телевизион бадиий фильм. 4-серия.
19.15—20.30 Машҳур совет ижрочилари — Ленин мукофотининг лауреатлари. «М. Биешу куйлайди».
20.45 Рус Давлат музейи. «Валентин Серов».
21.15 «Халқ куйлари».
21.30 «Время».
22.15 «Вероникaнинг қайтиши». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Ёш гвардия». Бадиий фильм. 2-серия (рус.).
11.45 Мультфильм.
12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
12.55 «Халқ истеъмоли молларига — юқори сифат».
13.25 «Ўзбекистон спорти».
13.55 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» (рус.).
14.30 Реклама.

* * *

17.35 Кўрсатувлар программаси.
17.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.20 «Ижодий учрашувлар». Асқад Мухтор.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Цирк! Цирк! Цирк!».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. Янги программа.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Йиғлама, қизалоқ». Бадиий фильм.
23.25 Кўрсатувлар программаси.

● 16.00—21.30 ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

Р. 07220. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1696. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12